

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 7.6.2016 r.
COM(2016) 378 final

2016/0176 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy
w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności**

{SWD(2016) 193 final}

{SWD(2016) 194 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Przedmiotowy wniosek wpisuje się w dążenia UE do opracowania kompleksowej polityki dotyczącej zarządzania migracjami, na podstawie art. 79 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a w szczególności wpisuje się w nową politykę w zakresie legalnej migracji, a także przyczynia się do realizacji unijnej strategii na rzecz wzrostu zgodnie z nadrzędnymi celami strategii „Europa 2020”¹. Dyrektywa w sprawie niebieskiej karty UE z 2009 r.² miała ułatwić przyjmowanie wysoce wykwalifikowanych pracowników będących obywatelami państw trzecich i członków ich rodzin oraz ich mobilność poprzez harmonizację warunków wjazdu i pobytu na terytorium całej UE i zapewnienie szeregu praw. Ponadto miała ona sprawić, by UE stała się bardziej atrakcyjna dla wysoce wykwalifikowanych pracowników z całego świata, tym samym dyrektywa miała przyczynić się do rozwiązania problemu, jakim jest niedobór siły roboczej i pracowników o określonych umiejętnościach na unijnym rynku pracy, a także zwiększyć konkurencyjność i wzrost gospodarczy UE. Dyrektywa z 2009 r. nie osiągnęła jednak tych celów.

Obecna dyrektywa w sprawie niebieskiej karty UE ma zasadnicze słabe punkty takie jak restrykcyjne warunki przyjmowania i bardzo ograniczone ułatwienia dla mobilności wewnątrz UE. Ponadto istnieje wiele różnych równoległych przepisów, warunków i procedur przyjmowania tej samej kategorii pracowników o wysokich umiejętnościach, które obowiązują w państwach członkowskich UE. To wszystko powoduje, że atrakcyjność i zakres korzystania z niebieskiej karty UE są ograniczone. Nie jest to ani wydajne, gdyż takie rozdrobnienie przepisów i procedur niesie za sobą obciążenia dla pracodawców i indywidualnych wnioskodawców, ani skuteczne, o czym świadczy bardzo ograniczona łączna liczba wydanych zezwoleń dla pracowników o wysokich umiejętnościach.

Z tego powodu przewodniczący Komisji Jean-Claude Juncker wyraził zamiar usunięcia niedociągnięć dyrektywy w sprawie niebieskiej karty UE i istotnego zwiększenia wpływu jej oddziaływania, tak by mogła ona przyciągać do UE więcej pracowników o wysokich umiejętnościach³. W europejskim programie w zakresie migracji⁴ zapowiedziano przegląd niebieskiej karty UE w ramach nowej polityki w zakresie legalnej migracji, by skuteczniej skłaniała utalentowanych pracowników do podejmowania pracy w Europie. W programie pracy na 2016 r. Komisja zapowiedziała, że przedstawi odnowione podejście do legalnej migracji, w tym środki mające ulepszyć dyrektywę w sprawie niebieskiej karty UE, by zaspokoić przyszłe potrzeby demograficzne i potrzeby na rynku pracy w UE. W przedmiotowym wniosku przedstawiono wyniki wspomnianego wyżej przeglądu.

W komunikacie z dnia 6 kwietnia 2016 r.⁵ podkreślono, że konieczne są zrównoważone, przejrzyste i dostępne legalne możliwości migracji w ramach sprawnego zarządzania

¹ Przegląd strategii dostępny jest na stronie „[Europa 2020 w skrócie](#)”.

² Dyrektywa Rady 2009/50/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (Dz.U. L 155 z 18.6.2009, s. 17).

³ [Wytyczne polityczne Jeana-Claude’a Junckera; Priorytety dla Komisji; Pismo komisarza Dimitrisa Avramopouloso zawierające opis zadań.](#)

⁴ [Komunikat Komisji z dnia 13 maja 2015 r., Europejski program w zakresie migracji, COM\(2015\) 240 final.](#)

⁵ [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „W kierunku reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego i zwiększenia liczby legalnych sposobów migracji do Europy” COM\(2016\) 197final.](#)

migracjami. Komisja ponownie wyraziła zamiar zgłoszenia zmian do dyrektywy w sprawie niebieskiej karty UE w celu jej udoskonalenia jako jednolitego ogólnounijnego systemu, który służy przyjmowaniu pracowników o wysokich umiejętnościach. W trakcie dyskusji, jakie następnie miały miejsce, Parlament Europejski domagał się stworzenia nowych legalnych sposobów migracji do Europy i wezwał Komisję, by ambitnie podeszła do tej kwestii. W sprawozdaniu z dnia 23 marca 2016 r.⁶ Parlament przypomniał, że przegląd dyrektywy w sprawie niebieskiej karty UE powinien być ambitny i ukierunkowany, a w szczególności powinien dążyć do wyeliminowania obecnych niespójności dotyczących m.in. równoległych systemów krajowych.

UE stoi już w obliczu problemu, jakim jest strukturalny niedobór pracowników o określonych umiejętnościach i niedopasowanie umiejętności w niektórych sektorach, które mogą ograniczyć wzrost, wydajność i innowacje (np. opieka zdrowotna, technologie informacyjno-komunikacyjne [ICT] i inżynieria) i tym samym spowalniają stałą poprawę sytuacji gospodarczej w Europie i ograniczają jej konkurencyjność. W radzeniu sobie z tym niedoborem ważną rolę muszą odgrywać zarówno aktywizacja, szkolenia, jak i podnoszenie umiejętności obecnej siły roboczej, szczególnie w sytuacji, gdy ogólny wskaźnik bezrobocia jest wysoki. Jest jednak mało prawdopodobne, by środki te były wystarczające, aby w pełni sprostać opisanym potrzebom, a w każdym razie konieczny jest czas, by miały one faktyczny wpływ na rynek pracy i wydajność. W przyszłości zmiany strukturalne w gospodarkach państw członkowskich UE będą w dalszym ciągu zwiększać popyt na umiejętności, które nie są łatwo dostępne na jej rynku pracy, co spowoduje powstanie dalszego niedoboru pracowników o określonych umiejętnościach.

Obecny system imigracyjny UE dla pracowników o wysokich umiejętnościach nie jest odpowiednio skonstruowany, by mierzyć się z obecnymi i przyszłymi problemami. Ogólny napływ pracowników o wysokich umiejętnościach będących obywatelami państw trzecich do uczestniczących państw członkowskich⁷ w ramach niebieskiej karty UE i systemów krajowych dotyczących pracowników o wysokich umiejętnościach wyniósł 23 419 w 2012 r., 34 904 w 2013 r. i 38 774 w 2014 r.⁸. W porównaniu z prognozowanym zapotrzebowaniem na pracowników o wysokich umiejętnościach w niektórych sektorach podane wyżej liczby zdecydowanie nie są wystarczające, by rozwiązać problem, jakim jest obecny i przyszły niedobór siły roboczej i pracowników o określonych umiejętnościach w UE w przypadku zawodów wymagających wysokich umiejętności. Chociaż badania intencji wysoce wykształconych potencjalnych migrantów wskazują na względnie duże zainteresowanie migracją do UE, Unia nie działa wystarczająco skutecznie, by zainteresowanie to przełożyło się na duży napływ pracowników o wysokich umiejętnościach i zatrzymać utalentowanych pracowników, którzy kształcili się w UE, jak to ma miejsce w przypadku innych rozwiniętych gospodarek. Dane liczbowe pokazują, że ze wszystkich migrantów spoza UE

⁶ [Sprawozdanie w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji, 23 marca 2016 r.\(2015/2095\(INI\)\).](#)

⁷ Zjednoczone Królestwo, Irlandia i Dania nie uczestniczą w dyrektywie w sprawie niebieskiej karty UE na mocy odpowiednich protokołów załączonych do Traktatów.

⁸ Dane statystyczne Eurostatu: Liczba krajowych zezwoleń dla pracowników o wysokich umiejętnościach wzrosła z 19 755 w 2012 r. do 21 940 w 2013 r., a następnie do 24 922 w 2014 r., natomiast liczba wydanych niebieskich kart UE wzrosła z 3 664 w 2012 r. do 12 964 w 2013 r., a w roku 2014 wyniosła 13 852.

przejeżdżających do państw OECD 48 % nisko wykształconych migrantów oraz 31 % wysoce wykształconych migrantów wybiera UE jako miejsce docelowe⁹.

Niniejszy wniosek, który zastępuje obecną dyrektywę w sprawie niebieskiej karty UE (2009/50/WE), ma na celu poprawę zdolności UE w zakresie przyciągania i zatrzymywania obywateli państw trzecich, którzy posiadają wysokie umiejętności, a także zwiększenie ich mobilności i możliwości zmiany pracy w różnych państwach członkowskich. Celem jest zwiększenie zdolności UE w zakresie skutecznego i szybkiego reagowania na istniejące i pojawiające się zapotrzebowanie na obywateli państw trzecich, którzy posiadają wysokie umiejętności, i rekompensowania niedoboru pracowników o określonych umiejętnościach, tak by imigracja ekonomiczna jeszcze korzystniej wpływała na konkurencyjność gospodarki UE i była pomocna przy eliminowaniu konsekwencji starzenia się społeczeństwa.

• **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

W Europejskim programie w zakresie migracji potwierdzono potrzebę stosowania niebieskiej karty UE, by stworzyć atrakcyjny ogólnounijny system dla obywateli państw trzecich, którzy posiadają wysokie umiejętności. W komunikacie z dnia 6 kwietnia 2016 r. doprecyzowano, że cel ten zostanie osiągnięty poprzez opracowanie zharmonizowanego wspólnego podejścia UE, które będzie zakładać bardziej elastyczne warunki i ulepszone procedury przyjmowania, a także wzmocnione prawa, w tym zwiększoną mobilność wewnątrz UE.

Inicjatywa ta uzupełnia inne instrumenty przyjęte w obszarze legalnej migracji. W szczególności uzupełnia ona dyrektywę w sprawie osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa¹⁰, co ułatwia wjazd i mobilność wewnątrz UE pracowników o wysokich umiejętnościach (menedżerowie, specjaliści) zatrudnionych przez przedsiębiorstwa spoza UE, którzy są tymczasowo oddelegowani do jednostek zależnych znajdujących się w UE. Inicjatywa stanowi także uzupełnienie dyrektywy (UE) 2016/801, która reguluje przyjmowanie i prawa studentów i naukowców, a także m.in. stażystów i wolontariuszy w ramach wolontariatu europejskiego. Przedmiotowy wniosek stanowi uzupełnienie i odstępstwo od dyrektywy Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r., która określa warunki, na jakich rodziny mogą korzystać z prawa do łączenia, i dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich, którzy są rezydentami długoterminowymi. Wniosek idzie o krok dalej niż wymienione wyżej dyrektywy, gdyż przewiduje bardziej korzystne warunki łączenia rodzin i ułatwienia w uzyskaniu statusu rezydenta długoterminowego. Ponadto uzupełnia dyrektywę 2011/95/UE („dyrektywa w sprawie kwalifikowania”)¹¹ w stopniu, w jakim rozszerza się zakres przedmiotowego wniosku, tak by obejmował osoby o wysokich umiejętnościach korzystające z ochrony międzynarodowej. Osoby te będą mogły podjąć zatrudnienie w państwach członkowskich zgodnie z posiadanymi umiejętnościami i wykształceniem i tym samym pomogą uzupełnić niedobór siły roboczej w poszczególnych regionach. Pozwala im to na

⁹ Senne, J.-N. i David, A., *General Context and Contribution of Labour Migration in Europe*, OECD 2016, w przygotowaniu.

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz.U. L 157 z 27.5.2014, s. 1).

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (wersja przekształcona) (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

aktywność zawodową na rynku pracy także w przypadku, gdy nie ma wakatów w ich konkretnej dziedzinie w państwie członkowskim, które przyznało im ochronę.

Przedmiotowy wniosek jest zgodny z „Planem działania UE w dziedzinie integracji obywateli państw trzecich”¹², zapewniając wspólne ramy polityki, które mogą pomóc państwom członkowskim, w miarę jak dalej opracowują i ulepszają swoją krajową politykę integracyjną wobec obywateli państw trzecich, w tym pracowników o wysokich umiejętnościach.

Wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich został określony w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002 i ma zastosowanie do niniejszego wniosku.

• **Spójność z innymi politykami Unii**

Przedmiotowy wniosek ma na celu zapewnienie atrakcyjnego ogólnounijnego systemu dla pracowników o wysokich umiejętnościach zgodnie z polityką UE zmierzającą do wzmocnienia i usprawnienia jednolitego rynku¹³. Polityka w sprawie przyciągania pracowników o wysokich umiejętnościach jest spójna z polityką mającą ułatwić mobilność obywateli UE na jej terytorium i jest jej uzupełnieniem, zgodnie z rozporządzeniem 492/2011¹⁴, rozporządzeniem 2016/589 („EURES”)¹⁵ i przygotowywanym pakietem dotyczącym mobilności zawodowej w odniesieniu do koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Uzupełnia ona także polityki poprawiające i podnoszące umiejętności pracowników UE i uznawanie kwalifikacji w celu ich lepszej integracji na rynku pracy. Większa rezerwa dostępnych utalentowanych pracowników wpływa korzystnie na gospodarkę UE jako całość; zakłada się, że efekt przesunięcia w odniesieniu do pracowników UE będzie niewielki w przypadku pracowników o wysokich umiejętnościach. Zapowiadany Nowy europejski program na rzecz umiejętności¹⁶ dotyczy szeroko zakrojonej kwestii uznawania kwalifikacji i tym samym kwestii przyjmowania pracowników o wysokich umiejętnościach na podstawie niebieskiej karty UE, gdyż takie osoby często borykają się z barierami i wysokimi kosztami, starając się o uznanie kwalifikacji uzyskanych w państwach trzecich. Wszystkie z podanych inicjatyw są korzystne dla realizacji strategii UE na rzecz wzrostu zgodnie z priorytetami strategii „Europa 2020”.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• **Podstawa prawna**

Przedmiotowy wniosek dotyczy warunków wjazdu i pobytu dla obywateli państw trzecich oraz procedur wydawania koniecznych pozwoleń związanych z pracą wymagającą wysokich umiejętności. Wniosek ustanawia również warunki, na jakich obywatele państw trzecich mogą przebywać w drugim państwie członkowskim. W rezultacie właściwą podstawą prawną jest art. 79 ust. 2 lit. a) i b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w związku z art. 79 ust. 1 TFUE.

¹² [COM\(2016\)377 final](#).

¹³ Komunikat z dnia 28 października 2015 r. „Usprawnianie jednolitego rynku”, [COM\(2015\) 550 final](#).

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz.U. L 141 z 27.5.2011, s. 1).

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 492/2011 i (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 107 z 22.4.2016, s. 1).

¹⁶ COM(2016)381 final.

Zgodnie z Protokołem 21 załączonym do Traktatów Zjednoczone Królestwo i Irlandia mogą powiadomić Radę, w terminie trzech miesięcy od daty zgłoszenia wniosku lub inicjatywy, lub w dowolnym czasie po ich przyjęciu, że wyrażają chęć udziału w przyjęciu i stosowaniu dowolnego środka, który został zaproponowany. Żadne z tych państw członkowskich nie skorzystało z prawa do przystąpienia do dyrektywy w sprawie niebieskiej karty UE. Zgodnie z Protokołem 22 załączonym do Traktatów Dania nie uczestniczy w przyjęciu środków na podstawie niniejszego artykułu¹⁷.

Przyjmowanie migrantów ekonomicznych stanowi kompetencje dzielone między UE i jej państwa członkowskie. W szczególności żaden środek zaproponowany w zakresie legalnej migracji nie narusza prawa państw członkowskich do ustalania wielkości napływu obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich na ich terytorium w poszukiwaniu pracy najemnej lub na własny rachunek (art. 79 ust. 5 TFUE).

• **Pomocniczość**

Wyzwanie, jakim jest poprawa zdolności do przyciągania utalentowanych pracowników spoza UE, jest coraz większe i dotyczy wszystkich państw członkowskich. Choć każde państwo członkowskie mogłoby nadal posiadać własny krajowy system dla pracowników o wysokich umiejętnościach, nie zwiększyłoby to atrakcyjności UE jako całości. Szczególnie gdy porównamy UE z innymi ważniejszymi miejscami docelowymi o bardziej jednolitym podejściu, państwa członkowskie – działając w pojedynkę, zwłaszcza te mniejsze – nie są odpowiednio przygotowane, by konkurować na arenie międzynarodowej o pracowników o wysokich umiejętnościach.

Obecna sytuacja charakteryzująca się rozbieżnymi i równoległymi przepisami krajowymi w odniesieniu do tej samej kategorii obywateli państw trzecich w państwach członkowskich nie sprzyja skutecznym ani wydajnym działaniom ze strony żadnej z zaangażowanych stron. Wnioskodawcy i pracodawcy muszą odnaleźć się w gąszczu przepisów, co rodzi koszty i powoduje obciążenie administracyjne, które są szczególnie dotkliwe dla MŚP. Ponadto byłoby łatwiej i bardziej opłacalnie dla organów państw członkowskich, gdyby zastosowały jednolite, przejrzyste i proste przepisy dotyczące rozpatrywania wniosków o zezwolenie na pobyt i podejmowanie pracy, składanych przez pracowników o wysokich umiejętnościach.

UE, działając jako jeden podmiot na arenie międzynarodowej, może osiągnąć korzyści skali i tym samym lepiej konkurować z innymi ważniejszymi kierunkami migracji, jeśli chodzi o ograniczoną podaż pracowników o wysokich umiejętnościach. Przedmiotowy wniosek ma na celu zwiększenie ogólnej atrakcyjności UE, zapewniając jednolity, przejrzysty, elastyczny i bardziej skuteczny system dla pracowników o wysokich umiejętnościach w całej UE. Niesie on z sobą jasny komunikat dla pracowników o wysokich umiejętnościach o tym, że UE jest otwarta na ich przyjęcie i proponuje im, jak również ich rodzinom, jasne i szybkie procedury przyjmowania, a także atrakcyjne warunki pobytu.

Ponadto tylko dzięki działaniom na poziomie UE można zapewnić pracownikom o wysokich umiejętnościach możliwość łatwego przemieszczania się, podejmowania pracy i pobytu w szeregu państw członkowskich UE. Mobilność wewnątrz UE pomaga lepiej zaspokajać popyt na pracowników o wysokich umiejętnościach i zaradzić niedoborowi pracowników o określonych umiejętnościach. Z drugiej strony systemy krajowe – z uwagi na swój charakter – nie dają możliwości swobodnego przemieszczania się między państwami członkowskimi, w przypadku pojawienia się możliwości zatrudnienia bądź wystąpienia niedoboru pracowników.

¹⁷

Zjednoczone Królestwo, Irlandia i Dania nie są związane przepisami dyrektywy 2009/50/WE.

Nawet w przypadku bardziej zharmonizowanego ogólnounijnego systemu i zniesienia równoległych programów krajowych państwa członkowskie zachowają uprawnienia w niektórych kwestiach takich jak nadane im w Traktacie prawa do ustalania wielkości napływu obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich na ich terytorium w poszukiwaniu pracy. Państwa członkowskie będą również miały możliwość wprowadzenia badań rynku pracy w sytuacji, gdy ich rynek pracy przeżywa poważne zakłócenia takie jak wysoki wskaźnik bezrobocia w danym sektorze lub w odniesieniu do danego zawodu. Co więcej to państwa członkowskie będą miały kontrolę nad progiem wynagrodzenia, nawet jeśli będzie on w większym stopniu zharmonizowany z dolną i górną granicą. Próg ten będzie obliczany na podstawie średniej krajowej płac i w odniesieniu do zawodów, gdzie występuje niedobór siły roboczej, do których zastosowanie będzie miał niższy próg.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe ustalenia, wniosek jest zgodny z zasadą subsydiarności.

- **Proporcjonalność**

Przedmiotowy wniosek dotyczy warunków i procedur przyjmowania oraz praw pracowników o wysokich umiejętnościach z państw trzecich. Te warunki, procedury i prawa stanowią element wspólnej polityki imigracyjnej zgodnie z art. 79 TFUE. Ogólnounijne przepisy dotyczące powyższej grupy obywateli państw trzecich już istnieją, równolegle do przepisów krajowych, ale wymagają modyfikacji, tak by rozwiązać stwierdzone problemy i osiągnąć wszystkie cele określone w dyrektywie, natomiast zawartość i forma działań Unii powinna nadal ograniczać się do tego, co niezbędne, by owe cele osiągnąć.

Wniosek zapewnia równowagę między, z jednej strony, wzmocnionymi prawami, w tym mobilnością wewnątrz UE za sprawą dalszej harmonizacji, a z drugiej strony bardziej otwartym systemem dzięki dalszym usprawnieniom procedury przyjmowania (w tym niższym progom wynagrodzenia, a tym samym rozszerzeniem grupy docelowej), przy założeniu pewnej swobody państw członkowskich przy dostosowywaniu programu do ich sytuacji wewnętrznej.

Obciążenie administracyjne, z jakim państwa członkowskie będą musiały się mierzyć w związku ze zmianą ustawodawstwa i dodatkową współpracą, byłoby umiarkowane, gdyż system niebieskiej karty UE już istnieje, a korzyści byłyby większe niż obciążenie.

- **Wybór instrumentu**

Wybrany instrument jest nową dyrektywą uchylającą i zastępującą obecną dyrektywę w sprawie niebieskiej karty UE. Zapewnia to państwom członkowskim pewną elastyczność w zakresie wdrożenia i stosowania. Dyrektywa jest wiążąca co do rezultatu, który ma zostać osiągnięty, lecz daje państwom członkowskim swobodę wyboru formy i sposobu osiągnięcia tych celów w swoim krajowym systemie prawnym i ogólnym kontekście. Nie znaleziono uzasadnienia dla wykorzystania bezpośrednio stosowanego rozporządzenia zamiast dyrektywy.

Środki niewiążące miałyby zbyt ograniczony skutek, ponieważ potencjalni wnioskodawcy i przedsiębiorstwa nadal spotykałyby się z szeregiem odmiennych zasad dotyczących przyjmowania.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa

Pierwsze sprawozdanie z wdrożenia dyrektywy w sprawie niebieskiej karty UE¹⁸ zostało przedstawione w maju 2014 r. Zawierało ono ocenę zgodności przepisów krajowych z przepisami dyrektywy. W sprawozdaniu stwierdzono, że istnieją wyraźne różnice między państwami członkowskimi pod względem liczby przyznawanych niebieskich kart UE z powodu decyzji podejmowanych w zakresie polityki przez państwa członkowskie, które stosują i promują niebieską kartę UE na bardzo różne sposoby, a w niektórych przypadkach faworyzują swoje równoległe systemy krajowe. Obecna dyrektywa w sprawie niebieskiej karty UE określa jedynie minimalne standardy i daje państwom członkowskim znaczną swobodę za sprawą wielu przepisów uznaniowych i odniesień do prawodawstwa krajowego. W sprawozdaniu stwierdzono ponadto, że istnieje szereg niedociągnięć w transpozycji przepisów; ustalono w szczególności, że państwa członkowskie zaniedbują swój obowiązek sprawozdawczy wynikający z dyrektywy. Kwestie te zostały omówione z państwami członkowskimi za pośrednictwem sieci krajowych punktów kontaktowych i na spotkaniach grupy kontaktowej.

Dalsza ocena wykonana przez Komisję w latach 2015–2016 stanowiła aktualizację i rozszerzenie w stosunku do pierwszego sprawozdania. Stwierdzono, że niebieska karta UE w swojej obecnej formie nie pozwala na wykorzystanie jej potencjału, tj. nie stanowi wartości dodanej dla konkurencyjnych i uzupełniających systemów krajowych dla pracowników o wysokich umiejętnościach¹⁹.

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

W dniach 27 maja – 30 września 2015 r. przeprowadzono konsultacje publiczne w internecie w sprawie niebieskiej karty UE i polityki UE dotyczącej migracji zarobkowej. Łącznie na kwestionariusz odpowiedziało 610 respondentów oraz otrzymano 15 pisemnych komentarzy od różnych podmiotów reprezentujących wszystkie istotne zainteresowane strony²⁰. Kwestionariusz był skierowany do obywateli UE, organizacji i obywateli państw trzecich (mieszkających na terytorium UE lub poza nim), a także do pracodawców (przedsiębiorstw wielonarodowych i MŚP), ich stowarzyszeń, prywatnych i publicznych organizacji ds. zatrudnienia, związków zawodowych, ministerstw, organów regionalnych i lokalnych, pracowników mediów, przedstawicieli środowiska akademickiego, organizacji międzynarodowych, organizacji lub organów państw pochodzenia, partnerów społecznych i innych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego. Zorganizowano także szereg posiedzeń dwustronnych i spotkań grup roboczych z kluczowymi państwami członkowskimi, przedstawicielami biznesu, praktykami, partnerami społecznymi i organizacjami międzynarodowymi (OECD, Biuro UNHCR, IOM). Dnia 3 grudnia 2015 r. odbyły się specjalne warsztaty z udziałem partnerów społecznych we współpracy z Centrum Monitorowania Rynku Pracy i stałą grupą analityczną ds. imigracji i integracji Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Wykonawca zewnętrzny przeprowadził kilka dodatkowych konsultacji z zainteresowanymi stronami, tj. z wybranymi organami krajowymi, organizacjami przedsiębiorców, związkami zawodowymi i organizacjami w państwach pochodzenia.

¹⁸ Komunikat z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie wdrożenia dyrektywy 2009/50/WE, [COM\(2014\) 287 final](#).

¹⁹ Zob. załącznik 5 towarzyszący mu oceny skutków.

²⁰ Wyniki i komentarze są [dostępne w internecie](#).

Wyniki wzięto pod uwagę w trakcie przeglądu, co odzwierciedla sprawozdanie z oceny skutków.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Powołano grupę ekspercką Komisji ds. migracji ekonomicznej (EGEM)²¹, która ma wspierać opracowywanie przyszłej polityki w dziedzinie migracji ekonomicznej. Na pierwszym posiedzeniu EGEM dnia 25 marca 2015 r. eksperci omawiali, w jaki sposób można lepiej zarządzać migracją zarobkową na poziomie UE, a głównym przedmiotem dyskusji był przegląd niebieskiej karty UE. Na drugim spotkaniu EGEM dnia 7 grudnia 2015 r. tematem przewodnim były warianty strategiczne dotyczące niebieskiej karty poddanej przeglądowi²².

Ponadto dnia 13 listopada 2015 r. miało miejsce spotkanie grupy eksperckiej ds. wykwalifikowanych migrantów – w ramach Europejskiej Sieci Migracyjnej – z ekspertami z państw członkowskich w celu omówienia technicznych kwestii dotyczących niebieskiej karty UE, równoległych systemów krajowych dla pracowników o wysokich umiejętnościach i interakcji z nimi.

- **Ocena skutków**

W trakcie przygotowywania wniosku przeanalizowano szereg wariantów strategicznych, niektóre z nich – uchylenie dyrektywy w sprawie niebieskiej karty UE, wprowadzenie opartego na punktach systemu wyrażania zainteresowania, poszerzenie zakresu o dostawców usług międzynarodowych – zostały odrzucone na pierwszym etapie oceny.

Rozpatrywane warianty

Na etapie dogłębnej oceny rozważano następujące warianty:

0) Scenariusz podstawowy

Obecna niebieska karta UE byłaby nadal stosowana bez zmian w ustawodawstwie. Obecne działania w zakresie monitorowania i egzekwowania bieżącego ustawodawstwa byłyby kontynuowane, jak również działania mające na celu lepsze międzynarodowe uznawanie kwalifikacji zdobytych zagranicą albo między państwami członkowskimi albo we współpracy z państwami trzecimi w drodze wymiany dobrych praktyk i dalszych wytycznych dla organów krajowych.

1) Poszerzenie zakresu poprzez udostępnienie niebieskiej karty UE znacznie szerszej grupie pracowników, w tym (niektórym) pracownikom o średnich umiejętnościach

Ten wariant zakładałby udostępnienie niebieskiej karty UE także niektórym pracownikom o średnich umiejętnościach, gdyż należałoby spełnić jeden z warunków: warunek związany z wynagrodzeniem lub z kwalifikacjami, zamiast dwóch warunków łącznie. Prawa nie zostałyby istotnie wzmocnione w stosunku do obecnych praw.

2) Modyfikacja warunków przyjmowania i praw bez poszerzania zakresu o pracowników innych niż pracownicy o wysokich umiejętnościach

²¹ Rejestr grup ekspertów Komisji: [E03253](#).

²² Informacje o członkach, sprawozdania z posiedzeń i pisemne uwagi uczestników są dostępne na stronie: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3253>

Wariant ten zakłada trzy podwarianty zależnie od grupy docelowej (szersza grupa docelowa albo bardziej wyselekcjonowana) i nadal mieści się w zakresie i podstawowych ramach obecnej dyrektywy, lecz zakłada ułatwienia wspólne dla wszystkich podwariantów, jeśli chodzi o warunki, procedury i prawa.

- 2a) Udostępnienie niebieskiej karty UE szerszej grupie pracowników o wysokich umiejętnościach

Ten podwariant rozszerzyłby zakres pracowników o wysokich umiejętnościach uprawnionych do uzyskania niebieskiej karty UE, ułatwiłby przyjmowanie i zapewniłby wzmocnione prawo do pobytu i mobilności. Państwa członkowskie zachowałyby pewne ograniczone pole manewru przy dostosowaniu systemu do warunków krajowych, lecz równoległe systemy krajowe zostałyby zniesione.

- 2b) Uczynienie z niebieskiej karty UE narzędzia mającego przyciągnąć wyselekcjonowaną grupę pracowników o najwyższych umiejętnościach

Ten podwariant skutkowałby tym, że niebieska karta UE stałaby się raczej wybiórczym narzędziem dla osób o bardzo wysokich umiejętnościach. Kwalifikujący się pracownicy skorzystaliby z szybkiej i łatwej procedury przyjmowania, a także z rozszerzonych praw. Równoległe systemy krajowe byłyby nadal dopuszczalne.

- 2c) Stworzenie dwupoziomowej niebieskiej karty skierowanej do pracowników o wysokich umiejętnościach na różnym poziomie

Ten podwariant łączyłby poprzednie podwarianty, gdyż zakłada stworzenie niebieskiej karty UE funkcjonującej na dwóch poziomach i skierowanej do różnych kategorii pracowników o wysokich umiejętnościach: poziom pierwszy: szeroka grupa pracowników o wysokich umiejętnościach; poziom drugi: bardziej wyselekcjonowana grupa, szybszy dostęp do statusu rezydenta długoterminowego i łatwiejsza mobilność wewnątrz UE. Równoległe systemy krajowe zostałyby zniesione.

3) Jednolita, standardowa niebieska karta dla całej UE

Ten wariant wprowadziłby standardowe ogólnounijne przepisy dotyczące niebieskiej karty, obowiązujące we wszystkich państwach członkowskich. Nie daje on państwom członkowskim możliwości dostosowania warunków ani innych przepisów dotyczących niebieskiej karty UE do sytuacji panującej na ich krajowym rynku pracy. Niebieska karta UE wydana przez jedno państwo członkowskie byłaby wzajemnie uznawana przez wszystkie państwa członkowskie i zapewniałaby nieograniczoną mobilność wewnątrz UE. Równoległe systemy krajowe zostałyby zniesione.

Horyzontalne/równoległe warianty ustawodawcze

Rozważano także szereg horyzontalnych wariantów ustawodawczych oraz nieustawodawczych. Takie warianty mogą funkcjonować niezależnie obok sytuacji bazowej lub w połączeniu z dowolnym pakietem ustawodawczym:

a) Działania nieustawodawcze mające na celu poprawę skuteczności niebieskiej karty UE

Ten wariant ma na celu usprawnienie wdrożenia niebieskiej karty UE i praktycznej współpracy między państwami członkowskimi, a także sprzyja promowaniu marki, jaką jest niebieska karta UE, poprzez wymianę informacji, działania promocyjne i reklamowe.

Zakładałby praktyczne środki, które ułatwiłyby stosowanie systemu niebieskiej karty UE poprzez lepsze uznawanie kwalifikacji uzyskanych zagranicą, oraz pomogłyby lepiej dopasować umiejętności i oferty zatrudnienia.

b) Działanie ustawodawcze rozszerzające zakres niebieskiej karty UE o innowacyjnych przedsiębiorców

Ten wariant rozszerzyłby zakres niebieskiej karty UE, tak by obejmował on nie tylko zatrudnionych pracowników o wysokich umiejętnościach, ale również innowacyjnych przedsiębiorców (a więc osoby *pracujące na własny rachunek*). Poza tym w ramach dyrektywy stworzono by odrębne warunki i prawa przyjmowania (w tym ewentualnie mobilność wewnątrz UE) dla tej grupy.

c) Działanie ustawodawcze rozszerzające zakres niebieskiej karty UE o osoby o wysokich umiejętnościach korzystające z ochrony międzynarodowej i osoby wnioskujące o azyl

Ten wariant zapewniłby dostęp do niebieskiej karty UE innym kategoriom migrantów, którzy wnioskują o ochronę międzynarodową lub już ją uzyskali. Można wyróżnić dwie główne podkategorie i podwarianty: (i) podwariant obejmujący tylko osoby korzystające z ochrony międzynarodowej (uchodźców; osoby, którym przyznano ochronę uzupełniającą); (ii) podwariant obejmujący również osoby ubiegające się o azyl.

Wariant preferowany

Po ocenie skutków, skuteczności i wydajności zachowanych wariantów, a także ich wykonalności, preferowany jest wariant 2a) w połączeniu z wariantami horyzontalnymi a) (działania nieustawodawcze) i c), podwariantem (i) (obejmującym tylko osoby korzystające z ochrony międzynarodowej). Ten preferowany wariant zakłada zatem następujące główne elementy: zmianę warunków przyjmowania i udostępnienie niebieskiej karty UE szerszej grupie pracowników o wysokich umiejętnościach; wzmocnienie praw płynących z niebieskiej karty UE, w tym prawa do mobilności wewnątrz UE; oraz nierozszerzanie zakresu poza pracowników o wysokich umiejętnościach. Ponadto systemy krajowe dla obywateli państw trzecich podlegających niniejszej dyrektywie nie byłyby już dłużej dozwolone. Środki ustawodawcze zostałyby uzupełnione o działania nieustawodawcze, a niebieska karta UE mogłaby stać się dostępna dla osób o wysokich umiejętnościach korzystających z ochrony międzynarodowej.

Preferowany wariant to kompromis między, z jednej strony, wysokim poziomem otwartości, znaczną swobodą państw członkowskich przy dostosowywaniu systemu do ich sytuacji krajowej i istotną możliwością zastąpienia równoległych systemów krajowych, a z drugiej strony, dalszym usprawnieniem procedur, wyższym poziomem praw, dalszym ułatwieniem mobilności wewnątrz UE i wysokim poziomem harmonizacji. W rezultacie preferowany wariant stanowi wyważone połączenie (wysokiej) skuteczności i wydajności, pozytywnych skutków gospodarczych i społecznych. Takie pozytywne skutki byłyby maksymalnie zwiększone, gdyby wariant ten połączyć z działaniami nieustawodawczymi takimi jak aktywne promowanie systemu i lepszy dobór pracodawców i ewentualnych migrantów.

Szacowana liczba dodatkowych pozwoleń dla pracowników o wysokich umiejętnościach w tym wariantcie waha się w przedziale od 32 484 do 137 690 (w skali roku, suma całkowita we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich, możliwe odchylenia zależnie od progu wynagrodzenia ustalonego przez poszczególne państwa członkowskie). Skutkowałoby to rocznym dodatnim wpływem gospodarczym, szacowanym na poziomie od 1,4 mld EUR do

6,2 mld EUR w związku z napływem dodatkowych pracowników o wysokich umiejętnościach w celu podjęcia pracy w UE. Ogólna większa liczba przyjętych pracowników o wysokich umiejętnościach i większy potencjał w zakresie zatrzymania młodych utalentowanych ludzi w UE stworzy liczniejszą rezerwę pracowników o wysokich umiejętnościach, z której pracodawcy będą mogli pozyskiwać pracowników, by poradzić sobie z niedoborem siły roboczej, co miałoby pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy i konkurencyjność UE. W połączeniu ze zwiększonymi możliwościami w zakresie mobilności zawodowej i mobilności wewnątrz UE, ułatwiłoby to rekrutację w MŚP i zmniejszyłoby związane z nią koszty, a także pomogłoby MŚP poradzić sobie z niedoborem pracowników i zwiększyłoby ich perspektywy rozwoju. Ponadto wariant ten miałby pozytywny wpływ na zdolność przedsiębiorstw do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych oraz na ogólną zdolność UE w dziedzinie innowacji, badań naukowych i przedsiębiorczości. Wysoka skuteczność i wydajność, jaką ten wariant zapewnia, zmniejszyłyby obciążenie administracyjne związane z jego stosowaniem.

Skutki społeczne byłyby również pozytywne, gdyż obywatele Unii skorzystaliby z pozytywnego wpływu na ogólny wzrost gospodarczy dzięki temu, że zaspokojony zostałby niedobór siły roboczej i pracowników o określonych umiejętnościach, co mogłoby pośrednio przyczynić się do wzmocnienia gospodarki opartej na wiedzy i tworzenia miejsc pracy w UE. Zważywszy, że system jest kierowany do pracowników o wysokich umiejętnościach, jest sterowany zapotrzebowaniem i ma dosyć wybiórczy charakter oraz że wbudowane są w niego stosowne mechanizmy zabezpieczające, zakłada się, że potencjalny efekt przesunięcia wśród pracowników UE będzie ograniczony. Posiadacze niebieskiej karty mogliby korzystać z jej pozytywnych skutków, tj. wzmocnionych praw do łączenia rodzin, dostępu do długoterminowego statusu i mobilności wewnątrz UE. Można także oczekiwać pozytywnych skutków społecznych w związku z uwzględnieniem osób korzystających z ochrony międzynarodowej, gdyż beneficjenci o wysokich umiejętnościach staliby się, po uzyskaniu niebieskiej karty UE, bardziej widoczni dla pracodawców w przyjmującym ich państwie członkowskim i mogliby uzyskać dostęp do rynków pracy także w państwach członkowskich innych niż to, które przyznało im ochronę. Ułatwia to ich uczestnictwo w rynku pracy, co z kolei sprzyja ich integracji i zdolności utrzymania się.

Opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej

Dnia 5 lutego 2016 r. przekazano Radzie ds. Kontroli Regulacyjnej ocenę skutków. Dnia 2 marca 2016 r. miało miejsce jej posiedzenie. Rada wydała pierwszą opinię (negatywną) dnia 4 marca 2016 r. Następnie dnia 14 marca ponownie przedłożono ocenę skutków i dnia 18 marca 2016 r. Rada wydała drugą opinię, tym razem pozytywną. W swoich opiniach Rada zwróciła uwagę na poniższe główne kwestie wymagające poprawy, które wzięto pod uwagę:

a) Wyjaśnienie omawianych problemów i ich wymiar unijny

Poprawiono zawartą w sprawozdaniu z oceny skutków analizę obecnego i przyszłego niedoboru pracowników w całej UE oraz analizę sposobu skutecznego zaradzenia problemowi niedoboru pracowników poprzez wprowadzenie zmian do niebieskiej karty, a zwłaszcza poprzez poprawę mobilności wewnątrz UE pracowników o wysokich umiejętnościach będących obywatelami państw trzecich. Wyjaśniono także zależność między mobilnością wewnątrz UE obywateli Unii i mobilnością pracowników o wysokich umiejętnościach oraz w jakim stopniu oba rodzaje mobilności pomagają rozwiązać problem niedoboru umiejętności i pracowników. Dodano dane liczbowe i dodatkową analizę, by lepiej wykazać konieczność podjęcia działań przez UE w celu przyciągnięcia pracowników o wysokich umiejętnościach będących obywatelami państw trzecich, a także wartość dodaną

UE w porównaniu z krajowymi systemami. Doprecyzowano informacje na temat relacji między przeglądem niebieskiej karty UE i innymi kategoriami migrantów takimi jak osoby korzystające z ochrony międzynarodowej/osoby ubiegające się o azyl, dostawcy usług i przedsiębiorcy, a także na temat konieczności ich ewentualnego włączenia do zakresu przeglądu.

b) Wyjaśnienie celów i wariantów strategicznych

Zrewidowano ogólne i szczegółowe cele, tak by były one bardziej spójne zarówno z definicją problemu, jak i zaproponowanymi wariantami. Wyjaśniono logikę leżącą u podstaw wariantów strategicznych i uproszczono prezentację. Wzmocniono argumentację przemawiającą za wykluczeniem niektórych wariantów oraz poprawiono analizę i wybór wariantów strategicznych.

c) Skoncentrowanie oceny skutków na głównych aspektach rynku pracy

Uproszczono prezentację oceny skutków, tak by była bardziej przystępna dla odbiorców, i położono w niej wyraźny nacisk na zagadnienia związane z rynkiem pracy i na skutki gospodarcze. W miarę możliwości opisano skutki w rozbiciu na poszczególne państwa członkowskie. Bardziej uwypuklono różnice między wariantami strategicznymi i scenariuszem podstawowym. Choć dane ilościowe pozostają ograniczone, przeanalizowano koszty administracyjne i zyski dla różnych zainteresowanych stron. Preferowany wariant polegający na jednym wariantcie strategicznym i elementach horyzontalnych został wybrany w efekcie stopniowego wyeliminowania wariantów na podstawie jasnych i obiektywnych kryteriów.

• Prawa podstawowe

Przedmiotowa inicjatywa jest w pełni zgodna z Kartą praw podstawowych i wzmacnia niektóre prawa w niej zapisane. W szczególności inicjatywa przyczynia się do zapewnienia prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 7) – za sprawą uproszczonych przepisów dotyczących łączenia rodzin w przypadku pracowników o wysokich umiejętnościach – oraz prawa do podejmowania pracy oraz wykonywania swobodnie wybranego lub zaakceptowanego zawodu (art. 15 ust. 1). Inicjatywa jest również w pełni zgodna z prawami dotyczącymi warunków pracy (art. 15 ust. 3) i praw pracowników (art. 27-36), gdyż podtrzymuje prawo pracowników o wysokich umiejętnościach do równego traktowania w odniesieniu do warunków pracy, dostępu do zabezpieczenia społecznego, edukacji i szkoleń zawodowych, a także do towarów i usług. Zgodność z art. 47 (prawo do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu) jest w pełni zagwarantowana, ponieważ bieżące przepisy odnoszące się do niebieskiej karty UE dotyczące prawa do skutecznego środka odwoławczego w przypadku odrzucenia wniosku i prawa do bycia poinformowanym o przyczynach odrzucenia wniosku zostały zachowane.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet Unii Europejskiej.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Komisja sprawdzi prawidłową i skuteczną transpozycję do prawa krajowego przez wszystkie uczestniczące państwa członkowskie. W trakcie fazy wdrażania Komisja będzie organizować

regularne posiedzenia komitetu kontaktowego ze wszystkimi państwami członkowskimi. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceną wdrożenia, funkcjonowania i wpływu niebieskiej karty UE w terminie trzech lat od terminu transpozycji do prawa krajowego, a następnie co trzy lata.

Stosowanie dyrektywy w sprawie niebieskiej karty UE będzie monitorowane pod kątem głównych celów polityki przy pomocy szeregu istotnych i wymiernych wskaźników na podstawie łatwo dostępnych, zaaprobowanych i wiarygodnych źródeł danych. Zmieniona dyrektywa nakłada obowiązek podawania więcej rodzajów informacji, tak by poprawić ich terminowe przekazywanie i wiarygodność. Zwiększyłyby to ich wartość dla monitorowania i oceny polityki dotyczącej migracji pracowników o wysokich umiejętnościach. Poprawi się ponadto wymiana informacji na temat niebieskiej karty UE za pośrednictwem krajowych punktów kontaktowych.

- **Dokumenty wyjaśniające**

Zaproponowana dyrektywa ma szeroki zakres podmiotowy, jeśli chodzi o obywateli o wysokich umiejętnościach z państw trzecich, którzy wchodzą w jej zakres. Wniosek zawiera także więcej zobowiązań prawnych w porównaniu z obecną dyrektywą 2009/50/WE. Z uwagi na powyższe oraz na fakt, że wniosek zawiera przepisy dotyczące wielu grup, które do tej pory nie wchodziły obowiązkowo w zakres bieżących ram prawnych, zgłoszeniu środków transpozycji będą musiały towarzyszyć dokumenty wyjaśniające, w tym tabela korelacji między przepisami krajowymi i dyrektywą, tak aby środki wprowadzone przez państwa członkowskie były łatwe do zidentyfikowania.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Rozdział I – PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1 – Przedmiot

Celem wniosku jest określenie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich ubiegających się o prawo pobytu na terytorium UE w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności, albo pochodzących spoza UE albo legalnie przebywających na terenie UE i posiadających inny status, i członków ich rodzin, a także określenie ich praw. Wniosek określa także warunki, na jakich obywatele państw trzecich, którzy legalnie przebywają na terenie państwa członkowskiego zgodnie z warunkami przedmiotowego wniosku, mogą udać się wraz z członkami rodziny do innych państw członkowskich i tam przebywać. Przepis ten pozostaje zasadniczo zbliżony do przepisu dyrektywy 2009/50/WE, ale jest dostosowany, tak by uwzględnić fakt, że niebieska karta stanie się jedynym środkiem przyjmowania obywateli o wysokich umiejętnościach z państw trzecich.

Art. 2 – Definicje

Niniejszy artykuł zawiera definicje zastosowane we wniosku, które są w dużej mierze wspólne dla innych istniejących dyrektyw w sprawie legalnej migracji. Sformułowano definicję pojęcia „zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności”, które zastępuje pojęcie „zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji” w bieżącej dyrektywie. Pojęcie to odnosi się do pracy za wynagrodzeniem, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową, wykonywanej przez osobę posiadającą niezbędne kompetencje, potwierdzone „wyższymi kwalifikacjami zawodowymi”. Mogą one być poświadczone albo „kwalifikacjami uzyskanymi w ramach kształcenia na poziomie wyższym” (tj. pomyślne

ukończenie studiów wyższych lub odpowiednik programu szkolnictwa wyższego, odpowiadające co najmniej poziomowi 6 Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia [ISCED 2011]²³ lub poziomowi 6 europejskich ram kwalifikacji [EQF]) albo „wyższymi umiejętnościami zawodowymi” (tj. umiejętności poświadczone co najmniej trzyletnim doświadczeniem zawodowym na poziomie porównywalnym do kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia na poziomie wyższym i zgodne z pracą lub zawodem, które mają być wykonywane). Poziom wymaganych umiejętności pozostaje bez zmian, lecz państwa członkowskie mają obecnie obowiązek uznawać doświadczenie zawodowe zamiast kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia. Ponadto szczególne odniesienie do poziomów ISCED i EQF jest nowe i służy większej przejrzystości.

Nowością w stosunku do dyrektywy 2009/50/WE jest definicja działalności gospodarczej, którą wprowadza się, by określić, jaką działalność zawodową może wykonywać osoba posiadająca niebieską kartę UE w kontekście szczegółowych zasad dotyczących mobilności krótkoterminowej do innych państw członkowskich (zob. art. 19).

Artykuł 3 – Zakres

Wniosek, podobnie jak dyrektywa 2009/50/WE, nie obejmuje obywateli Unii, obywateli państw trzecich, którzy są rezydentami długoterminowymi UE i chcą przenieść się do innego państwa członkowskiego, pracowników sezonowych ani pracowników delegowanych. Jako że zakres dyrektywy (UE) 2016/801 Parlamentu Europejskiego i Rady²⁴ może pokrywać się z zakresem obecnego instrumentu, artykuł ten wyraźnie wyłącza z zakresu dyrektywy obywateli państw trzecich ubiegających się o prawo pobytu w państwie członkowskim jako naukowcy w rozumieniu dyrektywy (UE) 2016/801 w celu przeprowadzenia projektu badawczego. Legalnie przebywający naukowcy, przyjęci na podstawie dyrektywy (UE) 2016/801, mogą jednak ubiegać się o niebieską kartę UE na podstawie niniejszej dyrektywy w celach innych niż te objęte zakresem dyrektywy (UE) 2016/801.

W ramach modyfikacji dyrektywy 2009/50/WE wszyscy obywatele państw trzecich, o wysokich umiejętnościach, będący członkami rodziny obywatela UE uzyskują dostęp do niebieskiej karty UE, tak by umożliwić im podjęcie pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności i udział w wyjazdach służbowych w różnych państwach członkowskich niezależnie od tego, czy towarzyszy im obywatel UE. Wspomniani wyżej obywatele państwa trzeciego mają takie same potrzeby dotyczące zawodowej – krótko- i długoterminowej – mobilności wewnątrz UE jak inni obywatele o wysokich umiejętnościach z państw trzecich, w związku z czym nie należy im odmawiać możliwości ubiegania się o niebieską kartę UE, którą posiadaliby w swoim kraju pochodzenia po prostu z uwagi na fakt, że przebywają zgodnie z prawem na terytorium UE jako członkowie rodzin obywateli Unii Europejskiej.

Proponowana dyrektywa, podobnie jak poprzednia, nie ma zastosowania do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i czekających na wydanie decyzji w sprawie ich statusu ani do osób korzystających z ochrony czasowej lub przebywających na terenie państwa członkowskiego wyłącznie tymczasowo. Obejmuje ona jednak – co jest nowością – osoby korzystające z ochrony międzynarodowej zgodnie z dyrektywą 2011/95/UE

²³ Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia UNESCO.

²⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).

(„dyrektywa w sprawie kwalifikowania”). Będą oni mogli ubiegać się o niebieską kartę UE podobnie jak inni obywatele państw trzecich, zachowując jednocześnie wszelkie prawa, które przysługują im jako beneficjentom ochrony (zob. także komentarze dotyczące art. 15 i 16). Również obywatele państw trzecich, którzy zostaną przesiedleni w państwach członkowskich w ramach przyszłych systemów UE i którym przyznane zostaną prawa podobne do tych określonych w dyrektywie w sprawie kwalifikowania, mają uzyskać dostęp do niebieskiej karty UE. Osoby o wysokich umiejętnościach korzystające z ochrony międzynarodowej staną się tym samym bardziej dostępne dla pracodawców i będą mogły podejmować pracę w bardziej ukierunkowany sposób zgodnie ze swoimi umiejętnościami i wykształceniem, wypełniając niedobór pracowników w sektorach i zawodach w dowolnym państwie członkowskim. Umożliwia im to aktywne uczestnictwo w rynku pracy, co sprzyja ich integracji, i ułatwia zabezpieczenie środków do życia. Ponadto zapobiega to marnowaniu ich umiejętności, w przypadku gdy nie ma wakatów w ich konkretnej dziedzinie w państwie członkowskim, które przyznało im ochronę, co prowadzi do bardziej wydajnej alokacji zasobów na rynku pracy. Przy planowanym w najbliższym czasie przeglądzie dyrektywy w sprawie kwalifikowania wprowadzone zostaną konieczne odniesienia i modyfikacje, by zapewnić spójność.

Zawarty jest również przepis zabezpieczający porozumienia międzynarodowe zawarte przez Unię lub państwa członkowskie, by zapewnić etyczną rekrutację, tj. by chronić sektory cierpiące na niedobór personelu w krajach rozwijających się.

W odróżnieniu od dyrektywy 2009/50/WE nowy wniosek nie zezwala państwom członkowskim na równoległe systemy krajowe skierowane do tych samych grup pracowników o wysokich umiejętnościach. By niebieska karta UE stała się prawdziwie ogólnounijnym systemem, państwa członkowskie są zobowiązane przyznawać niebieską kartę UE – zamiast zezwolenia krajowego dla pracowników o wysokich umiejętnościach – osobom, które są objęte zakresem przedmiotowej dyrektywy. Państwa członkowskie mogą jedynie wydawać zezwolenia krajowe pracownikom będącym obywatelami państw trzecich nieobjętych zakresem przedmiotowej dyrektywy, w granicach określonych w innym ustawodawstwie UE w dziedzinie legalnej migracji.

Artykuł 4 – Korzystniejsze postanowienia

Wniosek harmonizuje warunki i procedury przyjmowania odnoszące się do obywateli państw trzecich objętych jego zakresem oraz członków ich rodzin, a następnie do ich mobilności do innych państw członkowskich.

Państwom członkowskim nadal jednak zezwala się na udzielanie bardziej korzystnych warunków, jeśli chodzi o prawa, w szczególności w odniesieniu do równego traktowania (art. 15), i prawa członków rodzin (art. 16). Państwa członkowskie mogą także przyznawać korzystniejsze traktowanie w przypadku czasowego braku zatrudnienia (art. 14) i zezwalać na czasową nieobecność na swoim terytorium po uzyskaniu statusu rezydenta długoterminowego (art. 17 ust. 5). Ponadto państwa członkowskie mogą wprowadzić korzystniejsze przepisy dotyczące zabezpieczeń proceduralnych (art. 10).

Rozdział II – WARUNKI PRZYJMOWANIA

Artykuł 5 – Kryteria przyjmowania

Artykuł 5 określa warunki, jakie wnioskodawca musi spełnić, by zostać przyjętym w charakterze posiadacza niebieskiej karty UE. Poza ogólnymi warunkami podobnymi do tych

zawartych w dyrektywie 2009/50/WE i pozostałym dorobku prawnym UE dotyczącym legalnej migracji (tj. posiadanie ważnego dokumentu podróży, ubezpieczenia zdrowotnego i niestwarzanie zagrożenia dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego), szczegółowe warunki obejmują:

- *Ustęp 1 a)*: umowa o pracę lub wiążąca oferta pracy na okres co najmniej sześciu miesięcy w danym państwie członkowskim, ponieważ przyjmowanie musi być dostosowane do zapotrzebowania. Wymagany minimalny okres obowiązywania umowy zostaje skrócony z 12 do 6 miesięcy w stosunku do bieżącej dyrektywy. Warunek ten ma na celu zagwarantowanie określonego poziomu ciągłości pobytu i zatrudnienia i jednocześnie zaoferowanie określonego poziomu elastyczności zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy i praktykami państw członkowskich. Obecnie jednak wysoki odsetek krajowych zezwoleń na pobyt dla pracowników o wysokich umiejętnościach jest wydawany na okres ważności krótszy niż 12 miesięcy; pracodawcy zazwyczaj proponują najpierw umowę na okres próbny, na krótszy okres, by upewnić się, że pracownik nadaje się na dane stanowisko, i jeśli pomyślnie przeszedł okres próbny, mogą mu zaproponować przedłużenie umowy.

- *Ustęp 1(b)* W przypadku zawodów regulowanych, analogicznie do dyrektywy 2009/50/WE, wnioskodawca musi spełnić wymogi określone w prawie krajowym dotyczące wykonywania przez obywateli Unii danego zawodu regulowanego.

- *Ustęp 1(c) i 6*: W przypadku zawodów nieregulowanych wnioskodawca musi wykazać, że posiada wymagane wyższe kwalifikacje zawodowe, tj. albo kwalifikacje uzyskane w ramach kształcenia na poziomie wyższym albo wyższe umiejętności zawodowe; Państwa członkowskie ułatwiają walidację i uznawanie dokumentów poświadczających stosowne wyższe kwalifikacje zawodowe. Zmiany w stosunku do dyrektywy 2009/50/WE opisano w art. 2.

- *Ustęp 2*: Wynagrodzenie podane w umowie o pracę musi odpowiadać co najmniej określonej progowi ustalonym przez państwa członkowskie w przedziale od min. 1,0- do maks. 1,4- krotności średniego rocznego wynagrodzenia brutto w danym państwie członkowskim. Próg ten jest niższy od progu określonego w dyrektywie 2009/50/WE (min. 1,5 -krotność średniego rocznego wynagrodzenia brutto w danym państwie członkowskim), co tym samym znacznie zwiększa otwartość systemu niebieskiej karty UE, tj. obejmuje on większą liczbę ewentualnych pracowników o wysokich umiejętnościach²⁵. Ustalony przedział zwiększa efekt harmonizujący i jednocześnie daje państwom członkowskim określony poziom swobody przy określaniu progu w związku ze szczególną sytuacją panującą na rynku pracy, średnimi poziomami dochodów i różnicami w rozkładzie dochodów. Korzystanie z danych Eurostatu (rachunki narodowe) jako danych referencyjnych przy obliczaniu progu wynagrodzenia staje się obowiązkowe, by zwiększyć przejrzystość i harmonizację.

- *Ustęp 4 i 5*: Przepisy w tym ustępie wprowadzają obowiązkowy niższy próg wynagrodzenia (na poziomie 80 procent ogólnego progu) w przypadku zawodów, w których występuje niedobór pracowników, określonych przez państwa członkowskie, należących do głównych grup ISCO 1 i 2²⁶, a także w przypadku młodych absolwentów. W dyrektywie 2009/50/WE określono tylko opcjonalny niższy próg wynagrodzenia dla zawodów, w których występuje

²⁵ Ocena skutków i stopnia „otwartości” różnych progów wynagrodzenia jest zawarta w załącznikach 7 i 14 oceny skutków towarzyszącej niniejszemu wnioskowi SWD(2016)193

²⁶ Główne grupy 1 i 2 ISCO (międzynarodowa standardowa klasyfikacja zawodów) obejmują odpowiednio kadry kierowniczą i przedstawicieli wolnych zawodów. <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/intro.htm>.

niedobór pracowników, na minimalnym poziomie 1,2-krotności średniego wynagrodzenia. Odstępstwo dla absolwentów, którzy niedawno ukończyli studia – nieprzewidziane w dyrektywie 2009/50/WE – ułatwia dostęp do niebieskiej karty UE młodym pracownikom, których doświadczenie zawodowe będzie przypuszczalnie zbyt krótkie, by żądać wysokiego wynagrodzenia²⁷. Takie ułatwienie jest spójne z niedawnymi zmianami w przepisach prawa UE dotyczących studentów (dyrektywa (UE) 2016/801), w świetle których studenci mają prawo poszukać zatrudnienia w przyjmującym państwie członkowskim przez okres co najmniej dziewięciu miesięcy.

Artykuły 6 i 7 – Powody odmowy przyznania, cofnięcia niebieskiej karty UE lub odmowa przedłużenia jej ważności

Przepisy w tych artykułach określają obowiązkowe i opcjonalne powody odmowy przyznania, a także cofnięcia i nieprzedłużenia ważności. W dużej mierze są one zbliżone do powodów wymienionych w dyrektywie 2014/66/UE w odniesieniu do osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa, a niektóre przepisy zostały dodane w stosunku do dyrektywy 2009/50/WE.

Jeśli chodzi o możliwość wykonywania badania rynku pracy, dyrektywa 2009/50/WE przyznaje państwom członkowskim nieograniczone prawo w tym zakresie, natomiast wniosek dopuszcza takie prawo tylko w sytuacji, gdy rynek pracy w państwie członkowskim przeżywa poważne zakłócenia, na przykład wysoki wskaźnik bezrobocia w danym zawodzie lub sektorze w konkretnym regionie na jego terytorium. W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza wykonać badanie rynku pracy, wysyła powiadomienie wraz z uzasadnieniem do Komisji i powiadamia o tym wnioskodawców i pracodawców. Państwa członkowskie mogą włączyć partnerów społecznych do oceny sytuacji dotyczącej swojego rynku pracy.

Rozdział III – NIEBIESKA KARTA UE I PROCEDURA

Artykuły 8, 9, 10 i 11 - Niebieska karta UE, wnioski o przyjęcie, zabezpieczenia proceduralne i opłaty

Wnioskodawcy, których wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez dane państwo członkowskie, otrzymują zezwolenie na pobyt zwane „niebieską kartą UE”, określające warunki, na jakich mogą podjąć pracę. Standardowy okres ważności niebieskiej karty UE wynosi co najmniej 24 miesiące. Tylko jeżeli umowa o pracę zawarta jest na krótszy okres, okres ważności niebieskiej karty UE równa się co najmniej okresowi obowiązywania tej umowy o pracę plus trzy miesiące. Jednak w przypadku przedłużenia ważności niebieskiej karty UE, okres ważności musi w każdym przypadku wynosić co najmniej 24 miesiące. Zgodnie z dyrektywą 2009/50/WE państwa członkowskie mogą wybrać standardowy okres ważności od 1 roku do 4 lat lub równy długości umowy o pracę plus trzy miesiące, co ma identyczne zastosowanie do pierwszych zezwoleń i przedłużeń.

Wnioski o niebieską kartę UE można składać na terytorium państwa członkowskiego albo poza nim, przy czym w pierwszym przypadku pod warunkiem że wnioskodawca przebywa legalnie na terytorium tego państwa członkowskiego, niezależnie od powodów (mając jednak na uwadze kategorie wyłączone z zakresu art. 3 ust. 2). Jest to bardziej korzystne niż przepisy zawarte w dyrektywie 2009/50/WE, która jedynie umożliwia państwom członkowskim zezwolenie wszystkim legalnie przebywającym obywatelom państw trzecich na składanie wniosków na ich terytorium.

²⁷

Zob. załącznik 7 oceny skutków towarzyszącej wnioskowi, SWD(2016)193

Państwa członkowskie powiadamiają wnioskodawcę o decyzji w sprawie wniosku w terminie 60 dni od jego złożenia. Oznacza to skrócenie 90-dniowego okresu, jaki przewiduje dyrektywa 2009/50/WE.

Państwa członkowskie mogą zdecydować o pobieraniu opłaty za rozpatrywanie wniosków. Opłaty nie powinny jednak być nieproporcjonalne ani wygórowane. Jest to nowy przepis, wzorowany na dyrektywie 2014/66/UE w sprawie pracowników przenoszonych wewnątrz przedsiębiorstwa.

Artykuł 12 - Zatwierdzeni pracodawcy

Wprowadza się opcjonalny system „zatwierdzonych pracodawców”, którego nie przewidywała dyrektywa 2009/50/WE. Procedura zatwierdzania jest regulowana na szczeblu krajowym; taka procedura musi być jednak przejrzysta i nie może pociągać za sobą nieproporcjonalnych lub nadmiernych obciążeń administracyjnych ani kosztów po stronie pracodawców. Jeżeli pracodawca został zatwierdzony zgodnie z niniejszym artykułem, procedura wnioskowania o niebieską kartę UE musi być przyspieszona (maksymalnie 30 dni) oraz powiązana z ułatwieniami proceduralnymi (tj. brak wymogu przedłożenia dokumentów poświadczających kwalifikacje w przypadku zawodów nieregulowanych i ubezpieczenia zdrowotnego).

Rozdział IV – PRAWA

Artykuły 13 i 14 – Dostęp do rynku pracy i czasowy brak zatrudnienia

Dyrektywa 2009/50/WE zawiera wieloaspektowy zbiór zasad regulujących dostęp do rynku pracy i związane z tym procedury. Wniosek zakłada uproszczenie dostępu: posiadacze niebieskiej karty UE mają pełen dostęp do zatrudnienia wymagającego wysokich umiejętności. Państwa członkowskie mogą wymagać od nich jedynie, aby zgłaszali zmianę pracodawcy lub zmiany, które mogą wpływać na spełnienie warunków przyjmowania określonych w niebieskiej karcie UE. Celem jest doprowadzenie do jasnej sytuacji prawnej w państwach członkowskich oraz uniknięcie zbędnego obciążenia administracyjnego. Nie wpłynie to na prawo państw członkowskich do cofnięcia niebieskiej karty UE lub nieprzedłużania jej ważności, jeżeli przestają być spełnione warunki. Ponadto posiadaczom niebieskiej karty UE zezwala się na wykonywanie pracy na własny rachunek równoległe z zawodem wykonywanym na podstawie niebieskiej karty w ramach ewentualnego stopniowego procesu prowadzącego do innowacyjnej przedsiębiorczości. Uprawnienie to nie zmienia faktu, że warunki przyjmowania w przypadku niebieskiej karty UE muszą być stale spełniane, a zatem posiadacz niebieskiej karty UE musi pozostawać zatrudniony w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności.

Podobnie jak w przypadku dyrektywy 2009/50/WE, czasowy brak zatrudnienia jest dozwolony bez uszczerbku dla prawa pobytu w charakterze posiadacza niebieskiej karty UE. Brak zatrudnienia nie może trwać dłużej niż trzy miesiące lub wystąpić więcej niż raz w okresie ważności niebieskiej karty UE.

Artykuły 15 i 16 – Równe traktowanie i członkowie rodziny

Przepisy dotyczące równego traktowania posiadaczy niebieskiej karty UE z obywatelami państw członkowskich w dużym stopniu odpowiadają prawom określonym w dyrektywie 2009/50/WE, wprowadzono tylko pewne aktualizacje w celu dostosowania do ostatnich dyrektyw.

Przewidziane są odstępstwa od dyrektywy 2003/86/WE, by ułatwić łączenie rodzin pracowników o wysokich umiejętnościach. Podobnie jak w przypadku dyrektywy 2009/50/WE nie można narzucić okresu oczekiwania ani środków integracji zanim zezwoli się na łączenie rodzin. Kolejnym nowym ułatwieniem jest to, że członkowie rodzin będą uprawnieni do otrzymania zezwoleń natychmiast po wydaniu niebieskiej karty UE i tym samym będą mogli niezwłocznie dołączyć do pracownika. Ponadto państwa członkowskie nie mogą ograniczać członkom rodziny dostępu do rynku pracy, ale badanie rynku pracy można przeprowadzić przed udzieleniem dostępu.

Posiadacze niebieskiej karty UE nie są objęci tymi przepisami, jeżeli posiadają prawa w dziedzinach objętych tymi artykułami, jako osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się. Podobnie osoby korzystające z ochrony międzynarodowej nie są objęte tymi przepisami i pozostają objęte przepisami mającymi do nich zastosowanie jako osób korzystających z ochrony w odniesieniu do państwa członkowskiego, które przyznało im taką ochronę.

Artykuły 17 i 18 – Pobyt długoterminowy w UE w przypadku posiadaczy niebieskiej karty UE

Artykuły te przewidują odstępstwa od dyrektywy 2003/109/WE, tym samym ułatwiając posiadaczom niebieskiej karty UE dostęp do statusu rezydenta długoterminowego UE. W porównaniu z dyrektywą 2009/50/WE wprowadzono dalsze ułatwienia w oparciu o istniejący model. W celu zagwarantowania dostatecznego poziomu integracji w kraju przyjmującym, dostęp można uzyskać przede wszystkim po okresie trzech lat nieprzerwanego pobytu w jednym państwie członkowskim w charakterze posiadacza niebieskiej karty UE. Opcjonalnie, jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE przeprowadził się do innego państwa członkowskiego zgodnie z przepisami dotyczącymi mobilności w ramach niebieskiej karty UE, status można uzyskać po łącznym okresie pięciu lat nieprzerwanego pobytu w różnych państwach członkowskich (uwzględniany będzie również pobyt na podstawie zezwolenia na pobyt innego niż niebieska karta UE). Aby wzmocnić powiązanie z państwem przyznającym status rezydenta długoterminowego UE, istnieje wymóg, by posiadacz niebieskiej karty UE przebywał co najmniej dwa lata bezpośrednio przed złożeniem wniosku o przyznanie statusu w danym państwie członkowskim. Jeżeli zastosowanie ma okres trzech lat, status rezydenta długoterminowego UE może zostać cofnięty przed upływem legalnego i nieprzerwanego pięcioletniego okresu pobytu na terytorium państw członkowskich, jeżeli obywatel państwa trzeciego traci pracę i nie dysponuje środkami wystarczającymi na utrzymanie siebie oraz, w stosownych przypadkach, członków swojej rodziny, bez korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego, z wyjątkiem przypadków choroby, wypadku lub niedobrowolnego bezrobocia lub szkolenia zawodowego. Jeżeli zastosowanie ma okres pięciu lat, dłuższe nieobecności na terytorium państw członkowskich są wówczas dozwolone na mocy ogólnego systemu przewidzianego w dyrektywie 2003/109/WE.

Już w dyrektywie 2009/50/WE uznano szczególny status rezydentów długoterminowych UE będących byłymi posiadaczami niebieskiej karty UE. We wniosku wprowadza się nowe przepisy mające zagwarantować, że nie zostaną utracone żadne prawa w procesie przejścia z jednego statusu do drugiego: Prawa do krótkoterminowej mobilności wewnątrz UE w przypadku działalności zawodowej w drugim państwie członkowskim, jakie gwarantuje system niebieskiej karty UE, zostaną zachowane po uzyskaniu statusu długoterminowego rezydenta UE. W przypadku pobytu w drugim państwie członkowskim rezydenci długoterminowi, którzy są byłymi posiadaczami niebieskiej karty UE, będą korzystać z systemu przewidzianego w dyrektywie 2003/109/WE, z odstępstwami w przypadku bardziej korzystnych uzgodnień dotyczących niebieskiej karty UE.

Rozdział V – MOBILNOŚĆ POMIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI

Artykuł 19 – Działalność zawodowa w drugim państwie członkowskim

Ten całkowicie nowy artykuł umożliwia posiadaczom niebieskiej karty UE wjazd i pobyt w innym państwie członkowskim w celu wykonywania działalności zawodowej zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 1. Drugie państwa członkowskie nie mają prawa wymagać pozwolenia na pracę ani żadnego innego zezwolenia niż niebieska karta UE wydana przez pierwsze państwo członkowskie w celu prowadzenia takiej działalności. W przypadku wydania niebieskiej karty UE przez państwo członkowskie, które w pełni stosuje dorobek Schengen, posiadacz niebieskiej karty UE może przemieszczać się w obrębie strefy Schengen i prowadzić działalność zawodową przez 90 dni w okresie 180 dni. Może on prowadzić działalność zawodową przez taki sam okres, gdy udaje się do państw członkowskich, które uczestniczą w systemie niebieskiej karty UE, ale jeszcze nie w pełni stosują dorobek Schengen. Jeżeli niebieska karta UE jest wydawana przez państwo członkowskie niestosujące w pełni dorobku Schengen, drugie państwa członkowskie muszą zezwolić na wjazd i pobyt na podstawie niebieskiej karty UE w celu prowadzenia działalności zawodowej i nie mogą wymagać odrębnej wizy ani innego upoważnienia, również przez okres 90 dni w okresie 180 dni. Głównym celem tego artykułu jest zagwarantowanie, że działalność zawodowa wewnątrz UE, która może należeć do zwykłych zadań pracowników o wysokich umiejętnościach, może być wykonywana bez niepewności prawa lub nadmiernych obciążeń administracyjnych.

Artykuły 20 i 21 – Pobyt posiadaczy niebieskiej karty UE i członków ich rodzin w drugim państwie członkowskim

W porównaniu z dyrektywą 2009/50/WE mobilność między państwami członkowskimi jest dodatkowo ułatwiona, tak aby uczynić z niebieskiej karty UE prawdziwie ogólnounijny system, który będzie skuteczniej przyciągał do Europy pracowników o niezbędnych umiejętnościach. Okres pobytu wymagany w pierwszym państwie członkowskim zostaje skrócony z 18 do 12 miesięcy i zgodnie z systemem mobilności długoterminowej w kontekście dyrektywy 2014/66/UE, odstępuje się od niektórych warunków przy składaniu wniosku o wydanie niebieskiej karty UE w tym drugim państwie członkowskim. W szczególności nie zezwala się na badanie rynku pracy w przypadku mobilnych posiadaczy niebieskiej karty UE, jeżeli nie jest ono wprowadzone również w przypadku wniosków o pierwszy wjazd; nie zezwala się na kontyngenty, a drugie państwo członkowskie nie może ponownie weryfikować kwalifikacji w przypadku zawodów nieregulowanych. Stosowna procedura jest uproszczona i przyspieszona; pracę można rozpocząć natychmiast po złożeniu wniosku o niebieską kartę UE. Członkowie rodziny mogą bezzwłocznie dołączyć do posiadacza niebieskiej karty UE; odstępuje się od niektórych warunków, w przypadku gdy przebywają w drugim państwie członkowskim.

Artykuł 22 – Zabezpieczenia i kary

Wprowadza się nowe zabezpieczenia odpowiadające rozszerzonym prawom przyznanym posiadaczom niebieskiej karty UE. W przypadku gdy niebieska karta UE jest wydawana przez państwo członkowskie niestosujące w pełni dorobku Schengen, państwa członkowskie mogą wymagać poświadczenia celu podróży, gdy posiadacz niebieskiej karty UE przekracza granicę zewnętrzną na potrzeby mobilności. Ponadto jeżeli drugie państwo członkowskie ostatecznie odmawia wydania niebieskiej karty UE, to pierwsze państwo członkowskie musi zezwolić na ponowny wjazd danej osobie wraz z ewentualnymi członkami rodziny. Istnieją szczególne zabezpieczenia przed zawracaniem na granicy w sytuacjach, gdy posiadacz

niebieskiej karty UE jest również osobą korzystającą z ochrony międzynarodowej. Przepisy te są podobne do przepisów zawartych w dyrektywie 2011/51/UE, na mocy której dostęp do statusu rezydenta długoterminowego UE wraz z odpowiednimi prawami mobilności został rozszerzony, tak by obejmował osoby korzystające z ochrony międzynarodowej. Państwa członkowskie mają możliwość nakładania kar na pracodawców, którzy nie wywiązują się ze swoich zobowiązań.

Rozdział VI – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuły 23, 24, 25 i 26 – Dostęp do informacji, dane statystyczne, sprawozdania i współpraca między punktami kontaktowymi

Artykuł 23 wymaga, by państwa członkowskie – co stanowi nowość w stosunku do dyrektywy 2009/50/WE – zapewniły wnioskodawcom łatwy dostęp do informacji na temat warunków wjazdu i pobytu, a także praw. Zobowiązuje on ponadto państwa członkowskie do przekazywania Komisji danych dotyczących szeregu zagadnień takich jak progi rocznego wynagrodzenia, wykaz zawodów, w których występuje niedobór pracowników, przypadki państw członkowskich korzystających z klauzuli dotyczącej etycznej rekrutacji, dozwolonych rodzajów działalności gospodarczych na ich terytorium,

Artykuł 23 nakłada na państwa członkowskie wymóg przekazywania Komisji danych statystycznych dotyczących liczby wydanych, odnowionych lub cofniętych niebieskich kart UE, a także na temat zezwoleń wydanych członkom ich rodzin. Takie dane należy przedstawić w podziale na następujące kategorie: okres ważności zezwoleń, płeć i wiek wnioskodawców oraz sektor gospodarki. Dane powinny być również tak zdezagregowane, by umożliwić wskazanie obywateli państw trzecich, którzy uzyskali niebieską kartę UE i korzystają z ochrony międzynarodowej lub prawa do swobodnego przemieszczania się, jak również posiadaczy niebieskiej karty UE, którzy uzyskali status rezydenta długoterminowego. Niektóre dane statystyczne są już wymagane na mocy dyrektywy 2009/50/WE, lecz wniosek nakłada dalsze wymogi na państwa członkowskie, mające kluczowe znaczenie dla monitorowania wdrażania i rozwijania systemu.

Na mocy art. 25 Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy – a zwłaszcza ocenia skutki artykułów 5, 12, 19 i 20 – co trzy lata i proponuje wszelkie niezbędne zmiany. Jest to standardowy przepis, ale nowe przepisy dotyczące mobilności stanowią szczególnie przedmiot zainteresowania.

Artykuł 26 wymaga, aby państwa członkowskie wyznaczyły punkty kontaktowe do wymiany informacji w związku z art. 17 (status rezydenta długoterminowego), 19 (działalność gospodarcza), 20 (mobilność długoterminowa) i 23 (środki wykonawcze). Ma to na celu rozszerzenie wymiany informacji w porównaniu z dyrektywą 2009/50/WE.

Artykuły 27, 28, 29 i 30 – Transpozycja, wejście w życie, adresaci i uchylenie

Artykuły 26 – 28 zawierają standardowe przepisy. Artykuł 29 przewiduje uchylenie dyrektywy 2009/50/WE, którą zastępuje się niniejszym wnioskiem.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy
w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 79 ust. 2 lit. a) i b),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁸,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²⁹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „Europa 2020: Strategia inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu”³⁰ stawia przed Unią cel, jakim jest stworzenie gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, zmniejszenie obciążeń administracyjnych po stronie przedsiębiorstw oraz lepsze dopasowywanie popytu i podaży na rynku pracy. Środki mające ułatwić przyjmowanie pracowników o wysokich umiejętnościach, będących obywatelami państw trzecich należy rozpatrywać w takim szerszym kontekście.
- (2) W konkluzjach z dnia 26 i 27 czerwca 2014 r. Rada Europejska stwierdza, że aby nadal móc przyciągać osoby utalentowane i posiadające wysokie umiejętności, Europa musi konkurować w globalnym wyścigu o talenty. Należy zatem opracować strategię służącą maksymalizacji szans na legalną migrację, w tym uprościć obowiązujące przepisy.
- (3) W Europejskim programie w zakresie migracji przyjętym w dniu 13 maja 2015 r. apeluje się o ogólnounijny system, który byłby atrakcyjny dla wysoce wykwalifikowanych obywateli państw trzecich, i stwierdza, że konieczny jest przegląd dyrektywy Rady 2009/50/WE³¹, aby zwiększyć jej skuteczność w przyciąganiu talentów do Unii, a tym samym by sprostać wyzwaniom demograficznym, przed którymi stoi Unia, i rozwiązać problem niedoboru siły roboczej i pracowników o określonych umiejętnościach w kluczowych sektorach gospodarki unijnej.

²⁸ Dz.U. C z , s. .

²⁹ Dz.U. C z , s. .

³⁰ [COM\(2010\) 2020 final](#)

³¹ Dyrektywa Rady 2009/50/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (Dz.U. L 155 z 18.6.2009, s. 17).

- (4) Konieczna jest reakcja na wyzwania wskazane w sprawozdaniu z wdrażania dyrektywy 2009/50/WE. Unia powinna dążyć do stworzenia atrakcyjniejszego i skuteczniejszego ogólnounijnego systemu dla pracowników o wysokich umiejętnościach. Podejście UE do pozyskiwania pracowników o wysokich umiejętnościach powinno być przedmiotem dalszej harmonizacji, a niebieska karta UE powinna stać się głównym narzędziem w tym zakresie i powinny jej towarzyszyć szybsze procedury, bardziej elastyczne i otwarte kryteria przyjmowania, a także szersze prawa, w tym łatwiejsza mobilność wewnątrz UE. Ponieważ wymagałoby to wprowadzenia znacznych zmian do dyrektywy 2009/50/WE, dyrektywę tę należy zatem uchylić i zastąpić nową dyrektywą.
- (5) Należy stworzyć ogólnounijny system przyjmowania w celu przyciągania do Unii i zatrzymywania pracowników o wysokich umiejętnościach. Państwa członkowskie powinny wydawać niebieską kartę UE zamiast krajowego zezwolenia wszystkim wnioskodawcom podlegającym niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie powinny zachować prawo do wydawania zezwoleń innych niż niebieska karta UE do celów zatrudnienia obywatelom państw trzecich, którzy nie podlegają przepisom niniejszej dyrektywy, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z innych dyrektyw w dziedzinie migracji pracowników.
- (6) Pojęcie pracownika o wysokich *umiejętnościach* powinno zastąpić pojęcie wysoce *wykwalfikowanego* pracownika w celu podkreślenia, że zarówno kwalifikacje uzyskane w ramach formalnego kształcenia, jak i równoważne doświadczenie zawodowe powinny być na równi brane pod uwagę jako kryteria przyjmowania. Zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 20 grudnia 2012 r.³² walidacja wyników nauki, tj. kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw)³³ uzyskanych w wyniku uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, może odegrać ważną rolę w zwiększaniu szans na zatrudnienie i mobilności. Zaleca ona państwom członkowskim wprowadzenie, najpóźniej do 2018 r., rozwiązań dotyczących walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Jako że mechanizmy oceny i walidacji doświadczenia zawodowego i odnośne ustalenia nie są łatwo dostępne we wszystkich państwach członkowskich, należy przewidzieć dodatkowy okres transpozycji, wynoszący dwa lata od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do przepisów dotyczących uznawania doświadczenia zawodowego w celu umożliwienia państwom członkowskim, w miarę potrzeby, opracowania takich mechanizmów i ustaleń. Krajowe punkty kontaktowe ds. niebieskiej karty UE w państwach członkowskich powinny być zaangażowane w skuteczną współpracę z zainteresowanymi podmiotami i sieciami w obszarze edukacji, szkoleń, zatrudnienia i młodzieży, a także innymi odnośnymi obszarami polityki w celu uznania doświadczenia zawodowego na mocy niniejszej dyrektywy.
- (7) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do określenia wielkości napływu obywateli państw trzecich przybywających na ich terytorium z państw trzecich w celu podjęcia pracy zgodnie z art. 79 ust. 5 Traktatu. Na tej podstawie państwa członkowskie powinny być w stanie albo uznać wniosek o niebieską kartę UE za niedopuszczalny albo go odrzucić. Jako że art. 79 ust. 5 TFUE odnosi się wyłącznie do obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich, prawo do określenia wielkości napływu nie ma

³² Zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego ([2012/C 398/01](#)) (Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1).

³³ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10).

zastosowania w sytuacji, gdy obywatel państwa trzeciego został już przyjęty na terytorium państw członkowskich zgodnie z niniejszą dyrektywą i dąży do przedłużenia okresu pobytu w tym samym lub innym państwie członkowskim.

- (8) Osoby korzystające z ochrony międzynarodowej zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. a) dyrektywy 2011/95/UE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁴ korzystają z szerokiego zbioru praw, w tym prawa dostępu do rynku pracy w państwie członkowskim, które przyznało im ochronę. W celu dalszego wspierania włączenia społecznego tych osób, a także poprawy ich szans na rynku pracy w całej Unii, osoby o wysokich umiejętnościach powinny być uprawnione do ubiegania się o wydanie niebieskiej karty UE. Powinny one podlegać takim samym przepisom jak każdy inny obywatel państwa trzeciego objęty zakresem niniejszej dyrektywy, posiadając jednocześnie status osoby korzystającej z ochrony międzynarodowej i posiadacza niebieskiej karty UE. Jednakże dla zachowania jasności prawa i spójności przepisów dotyczących równego traktowania i łączenia rodzin niniejszej dyrektywy nie należy stosować do tej grupy posiadaczy niebieskiej karty UE w państwie członkowskim, które przyznało im ochronę międzynarodową. Prawa te powinny być nadal regulowane przepisami dorobku prawnego UE dotyczącymi azylu oraz, w stosownych przypadkach, przepisami dyrektywy Rady 2003/86/WE³⁵.
- (9) Przekazanie odpowiedzialności za ochronę osób korzystających z ochrony międzynarodowej wychodzi poza zakres niniejszej dyrektywy: statusu ochrony i praw z nim związanych nie należy przekazywać do innego państwa członkowskiego na podstawie wydania niebieskiej karty UE.
- (10) Aby ułatwić niezależną mobilność wewnątrz UE i działalność zawodową obywateli państw trzecich o wysokich umiejętnościach, którzy korzystają z prawa do swobodnego przepływu, należy im zapewnić dostęp do niebieskiej karty UE na takich samych zasadach jak każdemu innemu obywatelowi państwa trzeciego podlegającemu przepisom niniejszej dyrektywy. Powyższe powinno mieć zastosowanie niezależnie od tego, czy dany obywatel Unii korzysta z podstawowego prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terenie państw członkowskich, przewidzianego w art. 21 TFUE, oraz niezależnie od tego, czy dany obywatel państwa trzeciego był pierwotnie posiadaczem niebieskiej karty UE czy też osobą korzystającą z prawa do swobodnego przemieszczania się. Prawa, jakie obywatele państw trzecich nabywają w charakterze posiadaczy niebieskiej karty UE, powinny pozostawać bez uszczerbku dla praw, które mogą im przysługiwać na mocy dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁶. Dla zachowania jasności prawa i spójności, w zakresie łączenia rodzin oraz równego traktowania pierwszeństwo powinny mieć przepisy dyrektywy 2004/38/WE. Wszystkie przepisy dotyczące osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się w niniejszej dyrektywie powinny również znajdować zastosowanie tam, gdzie prawo to pochodzi od obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do swobodnego przemieszczania się, równorzędne prawu

³⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (wersja przekształcona) (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

³⁵ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12).

³⁶ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

przysługującemu obywatelom Unii na mocy umów między Unią i jej państwami członkowskimi a państwami trzecimi albo między Unią a państwami trzecimi.

- (11) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do kategorii obywateli państw trzecich, wobec których zastosowanie ma szczególny system na mocy prawa Unii, wraz ze szczególnymi warunkami wjazdu i zestawem praw, jeżeli włączenie tych kategorii do niniejszej dyrektywy byłoby sprzeczne z logiką danego systemu, skutkowałoby niepotrzebnymi komplikacjami prawnymi lub pociągałoby za sobą ryzyko nadużyć. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o prawo pobytu w państwie członkowskim jako naukowcy w celu prowadzenia projektu badawczego, ponieważ podlegają oni dyrektywie (UE) 2016/801 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁷, która ustanawia szczególną procedurę przyjmowania obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych. Legalnie przebywający naukowcy, przyjęci na podstawie dyrektywy (UE) 2016/801, powinni jednak mieć prawo ubiegać się o niebieską kartę UE na podstawie niniejszej dyrektywy w celach innych niż te objęte zakresem dyrektywy (UE) 2016/801.
- (12) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać możliwości osoby posiadającej niebieską kartę UE do korzystania z dodatkowych uprawnień i korzyści, które przewiduje prawo krajowe i które są zgodne z niniejszą dyrektywą.
- (13) Należy przewidzieć elastyczny system przyjmowania, sterowany zapotrzebowaniem i oparty na obiektywnych kryteriach, takich jak umowa o pracę lub wiążąca oferta pracy na okres co najmniej 6 miesięcy, próg wynagrodzenia dostosowywany przez państwa członkowskie do sytuacji na rynku pracy oraz wyższe kwalifikacje zawodowe.
- (14) Niniejsza dyrektywa nie narusza krajowych procedur uznawania dyplomów. Aby zweryfikować, czy dany obywatel państwa trzeciego ukończył studia wyższe lub posiada równoważne kwalifikacje, należy odnieść się zarówno do Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia (ISCED 2011) – poziom 6, 7 i 8 – lub do zasadniczo równoważnych europejskich ram kwalifikacji (EQF) – poziom 6, 7 i 8 – według uznania danego państwa członkowskiego.
- (15) W celu zapewnienia dostatecznego poziomu harmonizacji warunków przyjmowania w całej Unii należy ustalić zarówno minimalne, jak i maksymalne współczynniki uwzględniane przy obliczaniu progu wynagrodzenia. Państwa członkowskie powinny ustalić własne progi wynagrodzenia stosownie do sytuacji na swoim rynku pracy, jego organizacji oraz swojej ogólnej polityki imigracyjnej.
- (16) Należy określić niższy próg wynagrodzenia dla określonych zawodów, jeśli dane państwo członkowskie uważa, że występuje szczególny brak dostępnej siły roboczej, i gdy zawody te należą do głównej grupy 1 lub 2 klasyfikacji ISCO („Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Zawodów”).
- (17) Niższy próg wynagrodzenia należy również ustanowić na korzyść obywateli państw trzecich przez określony czas po zakończeniu przez nich nauki. Okres ten powinien być przyznany za każdym razem, gdy obywatel państwa trzeciego osiągnie poziom wykształcenia odpowiadający celom niniejszej dyrektywy, tj. poziom 6, 7 lub 8

³⁷

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).

ISCED 2011 lub poziom 6, 7 lub 8 EQF, zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego. Powyższe powinno mieć zastosowanie w sytuacji, gdy obywatel państwa trzeciego ubiega się o pierwszą niebieską kartę UE lub o jej przedłużenie w ciągu trzech lat od daty uzyskania kwalifikacji, a ponadto gdy obywatel ten po raz pierwszy składa wniosek o przedłużenie niebieskiej karty UE, a pierwsza niebieska karta UE została wydana na okres krótszy niż 24 miesiące. Po upływie podanych wyżej okresów karencji, które mogą biec równolegle, można zasadnie oczekiwać, że młodzi pracownicy zdobyli dostateczne doświadczenie zawodowe, by spełnić kryterium dotyczące regularnego progu wynagrodzenia.

- (18) Należy określić warunki wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności, w tym kryteriów kwalifikowalności dotyczących progu wynagrodzenia. Celem dyrektywy nie powinno być określenie wynagrodzeń, a zatem nie powinna ona wprowadzać odstępstw od przepisów lub praktyk na szczeblu państw członkowskich ani od układów zbiorowych, ani nie może być stosowana jako element harmonizacji w tej dziedzinie. Niniejsza dyrektywa powinna w pełni respektować kompetencje państw członkowskich, w szczególności w kwestiach zatrudnienia, pracy i w kwestiach socjalnych.
- (19) Nie należy wymagać od obywatela państwa trzeciego posiadania dokumentu podróży, którego okres ważności pokrywa się w całości z okresem ważności pierwotnej niebieskiej karty UE. Obywatele państw trzecich powinni mieć prawo do przedłużenia swojego dokumentu podróży i równocześnie posiadania niebieskiej karty UE.
- (20) Państwa członkowskie powinny odrzucać wnioski o niebieską kartę UE i mieć prawo do cofnięcia lub odmowy przedłużenia niebieskiej karty UE, jeżeli istnieje zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego. Podstawą odmowy ze względu na zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego powinno być indywidualne zachowanie danej osoby zgodnie z zasadą proporcjonalności. Choroba lub niepełnosprawność, na którą obywatel państwa trzeciego zaczął się skarżyć po tym, jak został przyjęty na terytorium pierwszego państwa członkowskiego, nie powinna być wyłączną podstawą cofnięcia niebieskiej karty UE lub odmowy jej przedłużenia albo odmowy wydania niebieskiej karty UE w drugim państwie członkowskim.
- (21) Państwa członkowskie powinny mieć prawo do cofnięcia niebieskiej karty UE lub odmowy jej przedłużenia, jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE albo nie spełnia warunków mobilności na podstawie niniejszej dyrektywy albo wielokrotnie nadużywa praw do mobilności, na przykład ubiega się o niebieską kartę UE w drugim państwie członkowskim i podejmuje natychmiast pracę, choć nie ulega wątpliwości, że warunki nie zostaną spełnione i wniosek zostanie odrzucony.
- (22) Każda decyzja o odrzuceniu wniosku o niebieską kartę UE lub o cofnięciu albo o odmowie przedłużenia niebieskiej karty UE powinna uwzględniać konkretne okoliczności danej sprawy i być zgodna z zasadą proporcjonalności. W szczególności, gdy podstawa odmowy ma związek z działalnością pracodawcy, drobne uchybienia w żadnym wypadku nie powinny być wyłączną podstawą odmownego rozpatrzenia wniosku, cofnięcia lub odmowy przedłużenia zezwolenia.
- (23) Jeżeli wszystkie warunki przyjmowania zostały spełnione, państwa członkowskie powinny wydać niebieską kartę UE w określonych terminach. Jeżeli państwo członkowskie wydaje zezwolenia na pobyt jedynie na swoim terytorium, a wszystkie warunki przyjmowania określone w niniejszej dyrektywie zostały spełnione, to państwo członkowskie powinno wydać zainteresowanemu obywatelowi państwa

trzeciego wymagana wizę. Należy zapewnić, by właściwe organy skutecznie współpracowały w celu niezwłocznego wydania wizy.

- (24) Przepisy regulujące czas rozpatrywania wniosków o niebieską kartę UE powinny gwarantować szybkie wydawanie zezwoleń we wszystkich przypadkach. Ustalając czas przetwarzania wniosku o niebieską kartę UE, nie należy uwzględniać czasu potrzebnego, w stosownych przypadkach, na uznanie kwalifikacji zawodowych lub na wydanie wizy.
- (25) Wzór niebieskiej karty UE powinien być zgodny z rozporządzeniem (WE) nr 1030/2002³⁸, co umożliwi państwom członkowskim w szczególności dostęp do informacji dotyczących warunków zezwolenia na pracę udzielonego danej osobie.
- (26) Dane państwo członkowskie powinno zapewnić, by wnioskodawcy mieli prawo do zaskarżenia przed sądem lub trybunałem decyzji o odrzuceniu wniosku o niebieską kartę UE, odmowie przedłużenia jej ważności lub jej cofnięcia. Powyższe nie wpływa na możliwość wyznaczenia organu administracyjnego, który będzie przeprowadzał przegląd administracyjny takich decyzji.
- (27) Ponieważ posiadacze niebieskiej karty UE są pracownikami o wysokich umiejętnościach przyczyniającymi się do rozwiązania problemu niedoboru siły roboczej i pracowników o określonych umiejętnościach w kluczowych sektorach, ogólną zasadą powinna być zasada dostępu do rynku pracy. Jednakże w sytuacji gdy rynek pracy danego państwa członkowskiego ulega poważnym zakłóceniom, takim jak wysoki poziom bezrobocia w danym zawodzie lub sektorze, na całości lub części jego terytorium, państwo to powinno mieć możliwość uwzględnienia tej sytuacji przed wydaniem niebieskiej karty UE.
- (28) W przypadku gdy państwa członkowskie postanawiają skorzystać z tej możliwości w odniesieniu do danego zawodu lub sektora, na całości lub części swojego terytorium, przesyłają Komisji powiadomienie, wyjaśniając kwestie gospodarcze i społeczne oraz inne powody uzasadniające decyzję o zastosowaniu takiego badania rynku pracy przez następne 12 miesięcy oraz czynią to również w odniesieniu do każdego następnego 12-miesięcznego okresu. Państwa członkowskie mogą włączyć partnerów społecznych do oceny sytuacji dotyczącej swojego rynku pracy. Weryfikacja taka nie powinna być możliwa w przypadku przedłużenia ważności niebieskiej karty UE w pierwszym państwie członkowskim. W przypadku wniosku o niebieską kartę UE w drugim państwie członkowskim, uwzględnienie sytuacji na rynku pracy powinno być możliwe wyłącznie w przypadku, gdy dane państwo członkowskie wprowadziło również takie badania w odniesieniu do pierwszych wniosków obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich oraz po przekazaniu odrębnego, odpowiednio uzasadnionego powiadomienia. W przypadku gdy państwa członkowskie postanawiają skorzystać z tej możliwości, powinny powiadomić o tym wnioskodawców i pracodawców w jasny, przystępny i przejrzysty sposób, również za pośrednictwem internetu.
- (29) W toku wdrażania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny powstrzymać się od aktywnej rekrutacji w sektorach cierpiących na niedobór personelu w krajach rozwijających się. Należy opracować etyczne strategie i zasady rekrutacji obowiązujące pracodawców z sektora publicznego i prywatnego w sektorach o

³⁸

³⁸Rozporządzenie (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1).

kluczowym znaczeniu, na przykład w sektorze zdrowia. Jest to zgodne z zaangażowaniem UE w stosowanie przyjętego przez Światową Organizację Zdrowia w 2010 r. kodeksu dobrych praktyk w międzynarodowej rekrutacji personelu medycznego³⁹, a także z konkluzjami Rady i państw członkowskich z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie europejskiego programu działań na rzecz rozwiązania poważnego niedoboru pracowników służby zdrowia w krajach rozwijających się (2007–2013), oraz, w stosownych przypadkach, w sektorze edukacji. Powyższe zasady i polityki należy poprzeć opracowaniem i zastosowaniem mechanizmów, wytycznych i innych narzędzi ułatwiających, w stosownych przypadkach, migrację cyrkulacyjną i czasową, jak również innych środków mogących zminimalizować negatywne i zmaksymalizować pozytywne skutki imigracji pracowników o wysokich umiejętnościach dla krajów rozwijających się, tak by „drenaż mózgów” zmienił się w „pozyskiwanie mózgów”.

- (30) Należy przewidzieć uproszczoną procedurę dla pracodawców, którzy zostali zatwierdzeni w tym celu, oraz nieobowiązkowo dla państw członkowskich. Status zatwierdzonego pracodawcy powinien przynieść konkretne ułatwienia w zakresie procedur i warunków przyjmowania (które składałyby się na *procedurę uproszczoną* zgodnie z niniejszą dyrektywą), a państwa członkowskie powinny przewidzieć wystarczające zabezpieczenia przed nadużyciami. W przypadku gdy status zatwierdzonego pracodawcy został cofnięty w okresie ważności niebieskiej karty UE wydanej w ramach procedury uproszczonej, zwykle warunki przyjmowania powinny mieć zastosowanie przy przedłużaniu ważności niebieskiej karty UE, chyba że dany obywatel państwa trzeciego został zatrudniony przez innego zatwierdzonego pracodawcę.
- (31) Mając na uwadze promowanie innowacyjnej przedsiębiorczości, obywatelom państw trzecich przyjętym na mocy niniejszej dyrektywy należy przyznać prawo do prowadzenia równocześnie działalności na własny rachunek i nie powinno to wpływać na ich prawo pobytu w charakterze posiadaczy niebieskiej karty UE. Prawo to powinno pozostawać bez uszczerbku dla obowiązku spełniania w sposób ciągły warunków przyjmowania zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy, a zatem posiadacz niebieskiej karty UE powinien pozostawać zatrudniony w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności.
- (32) Równe traktowanie przyznane posiadaczom niebieskiej karty UE powinno obejmować równe traktowanie w odniesieniu do tych działów zabezpieczenia społecznego, które są wymienione w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁰. Niniejsza dyrektywa nie harmonizuje przepisów państw członkowskich dotyczących zabezpieczenia społecznego. Ogranicza się jedynie do stosowania zasady równego traktowania w dziedzinie zabezpieczenia społecznego wobec obywateli państw trzecich objętych jej zakresem.
- (33) W odniesieniu do przypadków mobilności między państwami członkowskimi zastosowanie ma rozporządzenie (UE) nr 1231/2010 Parlamentu Europejskiego i

³⁹ [Kodeks dobrych praktyk WHO w międzynarodowej rekrutacji personelu medycznego](#), przyjęty 21 maja 2010 r. przez 63. Światowe Zgromadzenie Zdrowia w [rezolucji WHA63.16](#).

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

Rady⁴¹. Niniejsza dyrektywa nie powinna przyznawać mobilnym posiadaczom niebieskiej karty UE szerszych praw niż prawa już przyznane w obowiązującym prawie unijnym w dziedzinie zabezpieczenia społecznego tym obywatelom państw trzecich, których interesy mają charakter transgraniczny między państwami członkowskimi.

- (34) Kwalifikacje zawodowe uzyskane przez obywatela państwa trzeciego w innym państwie członkowskim należy uznawać w taki sam sposób, jak w przypadku obywateli Unii. Kwalifikacje uzyskane w państwie trzecim należy uwzględniać zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴². W przypadku gdy obywatel państwa trzeciego ubiega się o niebieską kartę UE w celu wykonywania zawodu nieregulowanego, państwa członkowskie powinny unikać stosowania nadmiernych wymogów formalnych oraz pełnych procedur uznawania kwalifikacji, jeżeli wystarczające dowody można uzyskać w inny sposób.
- (35) Prawa nabyte przez osoby objęte ochroną międzynarodową na podstawie niebieskiej karty UE nie powinny naruszać praw przysługujących danej osobie na mocy dyrektywy 2011/95/UE oraz na mocy konwencji genewskiej w państwie członkowskim, które przyznało status ochrony. Aby uniknąć sprzecznych przepisów, określone w niniejszej dyrektywie przepisy dotyczące równego traktowania i łączenia rodzin nie powinny mieć zastosowania w tym państwie członkowskim. Osoby, które są objęte ochroną międzynarodową w jednym z państw członkowskich oraz uzyskały niebieską kartę UE w innym państwie członkowskim, powinny korzystać z takich samych praw, w tym prawa do równego traktowania z obywatelami państwa członkowskiego pobytu, co inni posiadacze niebieskiej karty UE w tym państwie.
- (36) Korzystne warunki łączenia rodzin oraz swobodnego dostępu małżonków do rynku pracy powinny stanowić podstawowy element niniejszej dyrektywy, służący ułatwieniu pozyskiwania pracowników o wysokich umiejętnościach. Aby osiągnąć ten cel, należy ustanowić specjalne odstępstwa od dyrektywy Rady 2003/86/WE. Warunki odnoszące się do integracji lub okresów oczekiwania nie powinny być stosowane przed umożliwieniem połączenia rodziny, ponieważ prawdopodobnie pracownicy o wysokich umiejętnościach i ich rodziny będą mieli korzystną sytuację wyjściową w zakresie integracji z przyjmującą ich społecznością. W celu ułatwienia szybkiego wjazdu i pobytu pracowników o wysokich umiejętnościach, zezwolenia na pobyt dla członków ich rodzin powinny być wydawane równocześnie z niebieską kartą UE, z zastrzeżeniem spełnienia odpowiednich warunków i pod warunkiem równoczesnego złożenia wniosków.
- (37) W celu przyciągnięcia pracowników o wysokich umiejętnościach i zachęcenia ich do stałego pobytu w Unii, przy jednoczesnym umożliwieniu im mobilności wewnątrz UE oraz migracji cyrkulacyjnej, należy przewidzieć odstępstwa od dyrektywy Rady 2003/109/WE⁴³ w celu zapewnienia posiadaczom niebieskiej karty UE łatwiejszego dostępu do unijnego statusu rezydenta długoterminowego.

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz.U. L 344 z 29.12.2010, s. 1).

⁴² Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22).

⁴³ Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44).

- (38) Mając na uwadze wspieranie mobilności pracowników o wysokich umiejętnościach z państw trzecich między UE a ich krajem pochodzenia, należy przewidzieć odstępstwa od dyrektywy 2003/109/WE, by zezwolić na dłuższe okresy nieobecności niż te przewidziane w tej dyrektywie po uzyskaniu przez wspomnianych pracowników statusu rezydentów długoterminowych UE.
- (39) Mobilność zawodową i geograficzną pracowników o wysokich umiejętnościach z państw trzecich należy uznać za jeden z ważnych elementów przyczyniających się do zwiększania wydajności rynku pracy w UE, rozwiązywania problemu niedoboru pracowników o określonych umiejętnościach oraz wyrównywania regionalnych dysproporcji. Należy ułatwić mobilność wewnątrz Unii.
- (40) Należy znaleźć rozwiązanie dla istniejącej niepewności prawa dotyczącej podróży służbowych pracowników o wysokich umiejętnościach poprzez zdefiniowanie tego pojęcia oraz ustalenie wykazu działalności, które w każdym przypadku powinny być uznawane za działalność zawodową we wszystkich państwach członkowskich. Drugie państwa członkowskie nie powinny mieć prawa wymagać od posiadacza niebieskiej karty UE prowadzącego działalność zawodową zezwolenia na pracę ani żadnego innego zezwolenia niż niebieska karta UE wydana przez pierwsze państwo członkowskie. Jeżeli niebieską kartę UE wydało państwo członkowskie, które nie stosuje w pełni przepisów dorobku Schengen, należy zezwolić jej posiadaczowi na wjazd i swobodne przemieszczanie się na terytorium co najmniej jednego drugiego państwa członkowskiego na podstawie niebieskiej karty UE w celach zawodowych przez okres nieprzekraczający 90 dni w dowolnym okresie 180 dni.
- (41) Posiadacze niebieskiej karty UE powinni mieć możliwość przemieszczenia się na uproszczonych warunkach do drugiego państwa członkowskiego, w którym zamierzają złożyć wniosek o nową niebieską kartę UE na podstawie istniejącej umowy o pracę lub wiążącej oferty pracy. Drugie państwa członkowskie nie powinny mieć prawa wymagać od posiadaczy niebieskiej karty UE żadnego innego zezwolenia niż niebieska karta UE wydana przez pierwsze państwo członkowskie. Z chwilą złożenia wniosku o niebieską kartę UE w terminie przewidzianym w niniejszej dyrektywie, posiadacze ci powinni mieć prawo rozpoczęcia pracy. W drugim państwie członkowskim procedura wydawania niebieskiej karty UE powinna zostać uproszczona w porównaniu z procedurą wydawania pierwszej niebieskiej karty UE; ponieważ mobilny posiadacz niebieskiej karty UE wykonywał już zawód wymagający wysokich umiejętności w jednym państwie członkowskim przez pewien okres czasu, drugie państwo członkowskie nie powinno musieć kontrolować ponownie tych samych danych. Niemniej jednak mobilność powinna pozostać uwarunkowana zapotrzebowaniem i w związku z tym umowa o pracę powinna zawsze być wymagana w drugim państwie członkowskim, a wynagrodzenie powinno osiągnąć próg określony przez drugie państwo członkowskie zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (42) W niniejszej dyrektywie zawarto niektóre przepisy szczególne w odniesieniu do wjazdu i pobytu w drugim państwie członkowskim do celów działalności zawodowej, jak również przeniesienia się do drugiego państwa członkowskiego w celu złożenia wniosku o nową niebieską kartę UE na terytorium tego państwa, niemniej jednak zastosowanie mają wszystkie pozostałe zasady regulujące przepływ osób przez granice, określone w stosownych przepisach dorobku Schengen.
- (43) Jeżeli niebieska karta UE jest wydawana przez państwo członkowskie niestosujące w pełni dorobku Schengen, a jej posiadacz, w ramach sytuacji mobilności przewidzianych w niniejszej dyrektywie, przekracza granicę zewnętrzną w rozumieniu

rozporządzenia (UE) nr 2016/399 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁴, to państwo członkowskie powinno mieć prawo wymagać przedstawienia dowodów na to, że posiadacz niebieskiej karty UE wkracza na jego terytorium w celach związanych z działalnością zawodową lub w celu ubiegania się o nową niebieską kartę UE na podstawie istniejącej umowy o pracę lub wiążącej oferty pracy. W przypadku mobilności związanej z wykonywaniem działalności zawodowej, to państwo członkowskie powinno mieć możliwość zażądania dowodów dotyczących zawodowego celu pobytu, takich jak zaproszenia, bilety wstępu, lub dokumenty opisujące działalność gospodarczą przedsiębiorstwa oraz stanowisko posiadacza niebieskiej karty UE w przedsiębiorstwie.

- (44) Jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE przenosi się do drugiego państwa członkowskiego w celu ubiegania się o niebieską kartę UE i towarzyszą mu członkowie rodziny, takie państwo członkowskie powinno móc zażądać dowodów ich legalnego pobytu w pierwszym państwie członkowskim. Poza tym w przypadku przekraczania granicy zewnętrznej w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 2016/399 państwa członkowskie stosujące w pełni dorobek Schengen powinny sprawdzić dane w Systemie Informacyjnym Schengen i odmówić prawa wjazdu osobom lub zgłosić sprzeciw wobec mobilności osób, w przypadku których dokonano w tym systemie wpisu do celów odmowy wjazdu i pobytu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁵.
- (45) W celu umożliwienia pobytu osób objętych ochroną międzynarodową we wszystkich państwach członkowskich, niezbędne jest zapewnienie, by państwa członkowskie inne niż państwo, które przyznało ochronę międzynarodową, były informowane o okolicznościach przyznanej tym osobom ochrony, tak aby umożliwić państwom członkowskim wypełnianie ich zobowiązań wynikających z zasady non-refoulement.
- (46) W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza wydalić osobę, która uzyskała niebieską kartę UE w tym państwie członkowskim i jest objęta ochroną międzynarodową w innym państwie członkowskim, osoba ta powinna korzystać z ochrony przed wydaleniem gwarantowanej na mocy dyrektywy 2011/95/UE oraz art. 33 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienionej Protokołem podpisanym w Nowym Jorku dnia 31 stycznia 1967 r. („Konwencja genewska”).
- (47) W przypadku gdy wydalenie osoby korzystającej z ochrony międzynarodowej poza terytorium państw członkowskich jest dozwolone na mocy dyrektywy 2011/95/UE, państwa członkowskie powinny być zobowiązane zapewnić, by wszystkie informacje zostały uzyskane ze stosownych źródeł, w tym, w stosownych przypadkach, z państwa członkowskiego, które przyznało ochronę międzynarodową, oraz zostały poddane starannej ocenie gwarantującej, że decyzja o wydaleniu tej osoby jest zgodna z art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (48) Należy ustanowić specjalne przepisy dotyczące sprawozdawczości w celu monitorowania wdrażania niniejszej dyrektywy, z zamiarem ustalenia jej

⁴⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77, z 23.3.2016, s. 1).

⁴⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 381 z 28.12.2006, s. 4).

potencjalnego wpływu na zjawisko „drenażu mózgów” w krajach rozwijających się i ewentualnego przeciwdziałania mu, tak by uniknąć marnotrawstwa mózgów.

- (49) Z uwagi na fakt, iż cele niniejszej dyrektywy, tj. ustanowienie specjalnej procedury przyjmowania oraz warunków dotyczących wjazdu, pobytu i praw obywateli państw trzecich zamierzających podjąć pracę w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności, a także dotyczących członków ich rodzin, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, w szczególności – mając na uwadze wykorzystanie ogólnej atrakcyjności UE – w kwestii zapewnienia ich mobilności pomiędzy państwami członkowskimi oraz zapewnienia jasnego i jednolitego zestawu kryteriów przyjmowania we wszystkich państwach członkowskich, i w związku z tym mogą być lepiej osiągnięte na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (50) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z prawami podstawowymi i zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej zgodnie z art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).
- (51) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁴⁶ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje przekazanie takich dokumentów za uzasadnione.
- (52) Zgodnie z art. 1, 2 i art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i TFUE, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, wymienione wyżej państwa członkowskie nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej dyrektywy i w związku z tym nie są nią związane ani jej nie stosują.
- (53) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii załączonego do TUE i TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i w związku z tym nie jest nią związana ani jej nie stosuje,
- (54) W związku z powyższym należy uchylić dyrektywę 2009/50/WE,

⁴⁶

⁴⁶Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszej dyrektywie określono:

- a) warunki wjazdu obywateli państw trzecich na terytorium państw członkowskich, warunki ich pobytu na tym terytorium przez okres dłuższy niż trzy miesiące oraz prawa im przysługujące, w celu podjęcia zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności, a także warunki wjazdu i pobytu oraz prawa członków ich rodzin;
- b) warunki wjazdu i pobytu oraz prawa obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, o których mowa w lit. a), na terytorium państw członkowskich innych niż państwo członkowskie, które jako pierwsze przyznało niebieską kartę UE.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 20 ust. 1 Traktatu;
- b) „zatrudnienie w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności” oznacza zatrudnienie osoby, która:
 - w danym państwie członkowskim jest chroniona jako pracownik na podstawie krajowego prawa dotyczącego zatrudnienia lub zgodnie z praktyką krajową, niezależnie od zachodzącego stosunku prawnego, do celów faktycznego i efektywnego wykonywania pracy na rzecz lub pod kierunkiem innej osoby;
 - otrzymuje wynagrodzenie; oraz
 - posiada wymagane kompetencje, potwierdzone wyższymi kwalifikacjami zawodowymi.
- c) „niebieska karta UE” oznacza zezwolenie na pobyt opatrzone napisem „Niebieska Karta UE”, uprawniające posiadacza do pobytu i pracy na terytorium państwa członkowskiego na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie;
- d) „pierwsze państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które jako pierwsze przyznaje obywatelowi państwa trzeciego niebieską kartę UE;
- e) „drugie państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie, w którym posiadacz niebieskiej karty UE zamierza skorzystać lub korzysta z prawa do

mobilności w rozumieniu niniejszej dyrektywy, inne niż pierwsze państwo członkowskie;

- f) „członkowie rodziny” oznaczają obywateli państw trzecich określonych w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE;
- g) „wyższe kwalifikacje zawodowe” oznaczają kwalifikacje poświadczone dowodem kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia na poziomie wyższym lub wyższych umiejętności zawodowych;
- h) „kwalifikacje uzyskane w ramach kształcenia na poziomie wyższym” oznaczają wszelkie dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, wydane przez właściwy organ, potwierdzające pomyślne ukończenie studiów wyższych lub równoważnego programu kształcenia wyższego, czyli cyklu zajęć prowadzonych przez instytucję edukacyjną uznaną za instytucję szkolnictwa wyższego przez państwo, w którym ma ona siedzibę, przy czym czas trwania tego cyklu wymaganego do uzyskania wspomnianych kwalifikacji wynosił co najmniej trzy lata i odpowiadał co najmniej poziomowi 6 ISCED 2011 lub poziomowi 6 europejskich ram kwalifikacji (EQF), zgodnie z prawem krajowym;
- i) „wyższe umiejętności zawodowe” oznaczają umiejętności, które są poświadczone co najmniej trzyletnim doświadczeniem zawodowym na poziomie porównywalnym do kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia na poziomie wyższym i które odpowiadają zawodowi lub sektorowi określone w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy;
- j) „doświadczenie zawodowe” oznacza faktyczne i legalne wykonywanie danego zawodu;
- k) „zawód regulowany” oznacza zawód regulowany zdefiniowany w art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36/WE;
- l) „działalność zawodowa” oznacza tymczasową działalność związaną z interesami gospodarczymi pracodawcy, np. udział w wewnętrznych i zewnętrznych spotkaniach biznesowych, udział w konferencjach i seminariach, prowadzenie negocjacji biznesowych, udział w transakcjach sprzedaży lub działaniach marketingowych, prowadzenie audytów wewnętrznych lub audytów u klienta, badanie możliwości biznesowych, lub uczestnictwo w szkoleniu;
- m) „ochrona międzynarodowa” ma znaczenie określone w art. 2 lit. a) dyrektywy 2011/95/UE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Artykuł 3

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie lub zostali przyjęci na terytorium państwa członkowskiego w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do obywateli państw trzecich:

- a) którzy ubiegają się o ochronę międzynarodową i oczekują na wydanie decyzji dotyczącej ich statusu, lub którzy korzystają z ochrony czasowej zgodnie z dyrektywą Rady 2001/55/WE⁴⁷ w jednym z państw członkowskich;
 - b) którzy ubiegają się o ochronę zgodnie z prawem krajowym, zobowiązaniami międzynarodowymi lub krajową praktyką danego państwa członkowskiego i oczekują na wydanie decyzji dotyczącej ich statusu, lub którzy korzystają z ochrony na podstawie przepisów krajowych, międzynarodowych zobowiązań lub praktyki danego państwa członkowskiego;
 - c) którzy ubiegają się o prawo pobytu w jednym z państw członkowskich jako naukowcy w rozumieniu dyrektywy (UE) 2016/801 w celu przeprowadzenia projektu badawczego;
 - d) którzy posiadają status rezydenta długoterminowego UE w jednym z państw członkowskich zgodnie z dyrektywą 2003/109/WE i korzystają z prawa do pobytu w innym państwie członkowskim w celu wykonywania działalności zarobkowej na cudzy lub własny rachunek;
 - e) którzy wjeżdżają do państwa członkowskiego na podstawie zobowiązań zawartych w umowie międzynarodowej dotyczącej ułatwiania wjazdu i czasowego pobytu osób fizycznych należących do pewnych kategorii i zajmujących się wymianą handlową i inwestycjami, z wyjątkiem obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci na terytorium państwa członkowskiego jako pracownicy przeniesieni wewnątrz przedsiębiorstwa zgodnie z dyrektywą 2014/66/UE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁸;
 - f) którzy zostali przyjęci na terytorium danego państwa członkowskiego w charakterze pracowników sezonowych zgodnie z dyrektywą 2014/36/UE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁹;
 - g) których wydalenie wstrzymano ze względu na okoliczności faktyczne lub przesłanki prawne;
 - h) którzy są objęci dyrektywą 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁰, jeżeli są oni delegowani na terytorium danego państwa członkowskiego;
 - i) którzy na mocy porozumień między Unią i jej państwami członkowskimi a państwami trzecimi korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się równoważnego z prawem przysługującym obywatelom Unii.
3. Niniejsza dyrektywa nie narusza żadnych umów zawartych między Unią i jej państwami członkowskimi lub między państwami członkowskimi i państwem trzecim lub państwami trzecimi, dotyczących wyłączania określonych zawodów z

⁴⁷ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212z 7.8.2001, s. 12).

⁴⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz.U. L 157 z 27.5.2014, s. 1).

⁴⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 375).

⁵⁰ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1).

zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy, aby w sektorach cierpiących na niedobór personelu zagwarantować etyczną rekrutację poprzez ochronę zasobów ludzkich w krajach rozwijających się będących sygnatariuszami tych umów.

4. Państwa członkowskie nie wydają obywatelom państw trzecich zamierzających podjąć pracę w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności żadnych innych zezwoleń niż niebieska karta UE.

Artykuł 4

Korzystniejsze postanowienia

1. Niniejsza dyrektywa nie narusza korzystniejszych postanowień zawartych w:
 - a) prawie unijnym, w tym w umowach dwu- i wielostronnych zawartych między Unią lub Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony a państwem trzecim lub państwami trzecimi, z drugiej strony;
 - b) umowach dwu- lub wielostronnych zawartych między co najmniej jednym państwem członkowskim a co najmniej jednym państwem trzecim przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
2. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na prawo państw członkowskich do przyjęcia lub utrzymania korzystniejszych przepisów w stosunku do art. 10, 14, 15, 16 i art. 17 ust. 5.

Rozdział II

Kryteria przyjmowania, odmowy lub cofnięcia

Artykuł 5

Kryteria przyjmowania

1. Obywatel państwa trzeciego składający wniosek o niebieską kartę UE:
 - a) przedkłada ważną umowę o pracę lub, jak stanowi prawo krajowe, wiążącą ofertę pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności na okres co najmniej sześciu miesięcy w danym państwie członkowskim;
 - b) w przypadku zawodów regulowanych, przedkłada dokument stwierdzający spełnienie warunków określonych w prawie krajowym w odniesieniu do wykonywania przez obywateli Unii zawodu regulowanego określonego w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy, zgodnie z prawem krajowym;
 - c) w przypadku zawodów nieregulowanych, przedkłada dokumenty poświadczające wyższe kwalifikacje zawodowe;
 - d) przedkłada ważny dokument podróży, zgodnie z prawem krajowym, oraz – o ile jest wymagany – wniosek o wizę lub ważną wizę lub, w stosownych przypadkach, ważne zezwolenie na pobyt lub ważną wizę długoterminową;
 - e) przedkłada dowód, że został objęty lub, jeżeli tak stanowi prawo krajowe, złożył wniosek o objęcie go ubezpieczeniem zdrowotnym chroniącym przed

wszystkimi rodzajami ryzyka, od których zazwyczaj ubezpieczeni są obywatele danego państwa członkowskiego, i ważnego przez okresy, w których takie ubezpieczenie i związane z nim świadczenia nie przysługują wnioskodawcy w związku z zawartą umową o pracę ani nie wynikają z tej umowy.

2. Oprócz warunków określonych w ust. 1, roczne wynagrodzenie brutto wynikające z miesięcznego lub rocznego wynagrodzenia podanego w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy nie może być niższe od krajowego progu wynagrodzenia, określanego i publikowanego w tym celu przez państwa członkowskie. Próg ten nie może być niższy niż 1,0-krotność (ani wyższy niż 1,4-krotność) średniego rocznego wynagrodzenia brutto w danym państwie członkowskim.
3. Państwa członkowskie wymagają, aby zostały spełnione wszystkie warunki określone w przepisach ustawowych, układach zbiorowych lub praktykach stosowanych w odnośnych grupach zawodowych wobec pracowników o wysokich umiejętnościach.
4. W drodze odstępstwa od ust. 2 i do celów zatrudnienia w zawodach, w których istnieje szczególne zapotrzebowanie na pracowników z państw trzecich i które należą do głównych grup 1 i 2 ISCO, próg wynagrodzenia wynosi 80 % progu wynagrodzenia określonego przez dane państwo członkowskie zgodnie z ust. 2.
5. W drodze odstępstwa od ust. 2, w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy uzyskali wykształcenie wyższe nie więcej niż trzy lata przed złożeniem wniosku o niebieską kartę UE, próg wynagrodzenia wynosi 80 % progu wynagrodzenia określonego przez dane państwo członkowskie zgodnie z ust. 2. Ten trzyletni okres stosuje się ponownie po osiągnięciu każdego poziomu kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia na poziomie wyższym.

Próg wynagrodzenia, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, stosuje się w każdym przypadku, w którym wniosek o pierwszą niebieską kartę UE lub o jej przedłużenie został złożony we wspomnianym trzyletnim okresie. Jeżeli niebieska karta UE wydana w tym trzyletnim okresie zostaje przedłużona po upływie tego okresu, zastosowanie ma próg wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2. Jeżeli jednak pierwszą niebieską kartę UE wydano w okresie trzyletnim na okres krótszy niż 24 miesiące, niższy próg wynagrodzenia, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, stosuje się po pierwszym przedłużeniu.

6. Zgodnie z ust. 1 lit. c) państwa członkowskie ułatwiają walidację i uznawanie dokumentów poświadczających stosowne wyższe kwalifikacje zawodowe.
7. Państwa członkowskie odrzucają wnioski obywateli państw trzecich, którzy zostali uznani za osoby stanowiące zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.
8. Państwa członkowskie mogą zażądać od obywatela państwa trzeciego, by podał adres na ich terytorium.

Jeżeli prawo krajowe danego państwa członkowskiego wymaga, by w momencie składania wniosku został podany adres zamieszkania, a obywatel państwa trzeciego nie zna jeszcze swojego przyszłego adresu, to państwa członkowskie akceptują także adres tymczasowy. W takim przypadku obywatel państwa trzeciego podaje swój stały adres zamieszkania najpóźniej w momencie wydania niebieskiej karty UE zgodnie z art. 8.

Artykuł 6

Podstawy odmowy

1. Państwa członkowskie odrzucają wniosek o niebieską kartę UE w każdym z następujących przypadków:
 - a) jeżeli wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 5;
 - b) jeżeli przedstawione dokumenty zostały uzyskane w drodze oszustwa albo zostały podrobione lub przerobione.
2. Jeżeli sytuacja na ich rynku pracy ulega poważnym zakłóceniom, takim jak wysoki poziom bezrobocia w danym zawodzie lub sektorze, na całości lub części ich terytorium, państwa członkowskie mogą zbadać, czy określone wolne stanowisko pracy nie może zostać obsadzone przez pracowników krajowych lub unijnych lub przez obywateli państw trzecich, którzy posiadają prawo pobytu w tym państwie członkowskim i są już obecni na jego rynku pracy na mocy prawa unijnego lub krajowego lub przez rezydentów długoterminowych UE, którzy wyrażają chęć przeniesienia się do tego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności zgodnie z rozdziałem III dyrektywy 2003/109/WE.

Zainteresowane państwo członkowskie powiadamia Komisję o zamiarze przeprowadzenia takiego badania w danym zawodzie lub sektorze, na całości lub części ich terytorium, w odniesieniu do obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich, w okresie kolejnych 12 miesięcy, oraz przedstawiają Komisji wszelkie istotne powody uzasadniające tę decyzję. W przypadku każdorazowego przedłużenia o dalsze 12 miesięcy państwo członkowskie przesyła nowe uzasadnione powiadomienie.
3. Państwa członkowskie mogą odrzucić wniosek o niebieską kartę UE, jeżeli:
 - a) pracodawca nie wypełnił swoich obowiązków prawnych dotyczących zabezpieczenia społecznego, podatków, praw pracowniczych lub warunków pracy;
 - b) przedsiębiorstwo pracodawcy jest w trakcie likwidacji lub zostało zlikwidowane na mocy krajowych przepisów o niewypłacalności, lub jeżeli nie jest w nim prowadzona żadna działalność gospodarcza; lub
 - c) pracodawca był karany za zatrudnianie nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, zgodnie z art. 9 dyrektywy 2009/52/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵¹ lub za pracę nierejestrowaną lub nielegalne zatrudnienie, zgodnie z prawem krajowym.
4. Państwa członkowskie mogą odrzucić wniosek o niebieską kartę UE, aby zagwarantować etyczną rekrutację w sektorach cierpiących na niedobór wykwalifikowanych pracowników w krajach pochodzenia.

⁵¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich (Dz.U. L 168 z 30.1.2009, s. 24).

5. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 1, w każdej decyzji o odrzuceniu wniosku uwzględnia się szczególne okoliczności danej sprawy i respektuje zasadę proporcjonalności.

Artykuł 7

Cofnięcie niebieskiej karty UE lub odmowa przedłużenia jej ważności

1. Państwa członkowskie cofają niebieską kartę UE lub odmawiają przedłużenia jej ważności, jeżeli:
 - a) niebieska karta UE lub przedstawione dokumenty uzyskano w drodze oszustwa albo zostały podrobione lub przerobione;
 - b) obywatel państwa trzeciego nie posiada już ważnej umowy o pracę w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności lub kwalifikacji wymaganych w art. 5 ust. 1 lit. b) i c), lub też jego wynagrodzenie jest poniżej progu, o którym mowa, w zależności od przypadku, w art. 5 ust. 2, 4 lub 5, bez uszczerbku dla art. 14.
2. Państwa członkowskie mogą cofnąć niebieską kartę UE wydaną na podstawie niniejszej dyrektywy lub odmówić przedłużenia jej ważności w każdym z następujących przypadków:
 - a) gdy jest to podyktowane względami związanymi z porządkiem publicznym, bezpieczeństwem publicznym lub zdrowiem publicznym;
 - b) w stosownych przypadkach, gdy pracodawca nie wypełnił swoich obowiązków prawnych dotyczących zabezpieczenia społecznego, podatków, praw pracowniczych lub warunków pracy;
 - c) gdy nie są już spełnione warunki odnośnych przepisów ustawowych, układów zbiorowych lub praktyk stosowanych w odnośnych grupach zawodowych w przypadku zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności;
 - d) jeżeli obywatel państwa trzeciego nie przekazał w stosownych przypadkach informacji o zmianach, o których mowa w art. 13 ust. 1 oraz w art. 14 ust. 3;
 - e) jeżeli obywatel państwa trzeciego nie posiada już ważnego dokumentu podróży;
 - f) jeżeli obywatel państwa trzeciego nie spełnia warunków mobilności określonych w niniejszym rozdziale lub wielokrotnie nadużywał przepisów mobilności określonych w niniejszym rozdziale.

W przypadku cofnięcia niebieskiej karty UE lub odmowy przedłużenia jej ważności na podstawie ust. 2 lit. e) państwa członkowskie przed cofnięciem niebieskiej karty UE lub odmową przedłużenia jej ważności wyznaczają rozsądny termin dla obywatela państwa trzeciego w celu umożliwienia mu uzyskania i przedstawienia ważnego dokumentu podróży.

3. Braku powiadomienia przewidzianego w art. 13 ust. 1 lub art. 14 ust. 3 nie uznaje się za dostateczny powód cofnięcia niebieskiej karty UE lub odmowy przedłużenia jej ważności, jeżeli jej posiadacz wykaże, że powiadomienie to nie zostało dostarczone do właściwego organu z powodów niezależnych od jego woli.

4. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 1, w każdej decyzji o cofnięciu niebieskiej karty UE lub odmowie przedłużenia jej ważności uwzględnia się szczególne okoliczności danej sprawy i respektuje zasadę proporcjonalności.

Rozdział III

Niebieska karta UE i procedura

Artykuł 8

Niebieska karta UE

1. Jeżeli obywatel państwa trzeciego spełnia kryteria określone w art. 5 oraz jeżeli nie ma podstaw do odmowy, o których mowa w art. 6, takiemu obywatelowi wydaje się niebieską kartę UE.

Jeśli państwo członkowskie wydaje zezwolenia na pobyt jedynie na swoim terytorium, a obywatel państwa trzeciego spełnia wszystkie warunki przyjmowania określone w niniejszej dyrektywie, to państwo członkowskie wydaje takiemu obywatelowi wymaganą wizę.

2. Państwa członkowskie ustalają standardowy okres ważności niebieskiej karty UE, wynoszący co najmniej 24 miesiące. Jeżeli umowa o pracę obejmuje okres krótszy, to okres, na który wydaje się niebieską kartę UE, jest co najmniej równy okresowi obowiązywania umowy o pracę powiększonemu o trzy miesiące. W przypadku przedłużenia ważności niebieskiej karty UE, okres jej ważności wynosi co najmniej 24 miesiące.
3. Do wydawania niebieskiej karty UE właściwe organy państwa członkowskiego stosują jednolity wzór ustanowiony w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002. Zgodnie z lit. a) ppkt 7.5–9 załącznika do tego rozporządzenia państwa członkowskie podają na niebieskiej karcie UE warunki dostępu do rynku pracy, o których mowa w art. 13 ust. 1 niniejszej dyrektywy. W zezwoleniu na pobyt, w pozycji „rodzaj zezwolenia”, państwa członkowskie wpisują „Niebieska Karta UE”
4. W przypadku gdy państwo członkowskie wydaje niebieską kartę UE obywatelowi państwa trzeciego, któremu przyznało ochronę międzynarodową, państwo to wpisuje następującą uwagę w rubryce „Uwagi” niebieskiej karty UE tego obywatela: „ochrona międzynarodowa przyznana przez [nazwa państwa członkowskiego] w dniu [data]”. Jeżeli państwo członkowskie cofa ochronę międzynarodową, z której korzysta posiadacz niebieskiej karty UE, to w stosownych przypadkach wydaje nową niebieską kartę UE, która nie zawiera tej uwagi.
5. Jeżeli niebieską kartę UE wydało państwo członkowskie obywatelowi państwa trzeciego będącemu beneficjentem ochrony międzynarodowej w innym państwie członkowskim, państwo członkowskie, które wydało niebieską kartę UE wpisuje na niej uwagę „ochrona międzynarodowa przyznana przez [nazwa państwa członkowskiego] w dniu [data]”.

Zanim państwo członkowskie wpisze tę uwagę, powiadamia ono państwo członkowskie, które ma zostać w niej wymienione, o wydaniu niebieskiej karty UE i zwraca się do tego państwa członkowskiego z wnioskiem o udzielenie informacji,

czy posiadacz niebieskiej karty UE nadal korzysta z ochrony międzynarodowej. Państwo członkowskie wymienione w uwadze odpowiada nie później niż miesiąc po otrzymaniu wniosku o udzielenie informacji. W przypadku gdy ochrona międzynarodowa została cofnięta na mocy ostatecznej decyzji, państwo członkowskie wydające niebieską kartę UE nie wpisuje takiej uwagi.

W przypadku gdy, zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi aktami prawnymi lub ustawodawstwem krajowym, odpowiedzialność za ochronę międzynarodową posiadacza niebieskiej karty UE została przekazana państwu członkowskiemu po wydaniu przez nie niebieskiej karty UE zgodnie z akapitem pierwszym, państwo to wprowadza zmiany do uwagi w ciągu trzech miesięcy po przekazaniu odpowiedzialności.

6. Posiadacze niebieskiej karty UE są w okresie jej ważności uprawnieni do:
- a) wjazdu, ponownego wjazdu i pobytu na terytorium państwa członkowskiego, które wydało niebieską kartę UE;
 - b) korzystania z praw uznanych w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 9

Wnioski o przyjęcie

1. Państwa członkowskie ustalają, czy wnioski o niebieską kartę UE powinni sporządzać obywatele państw trzecich, czy ich pracodawcy. Państwa członkowskie mogą również zezwolić na składanie wniosku przez dowolną z tych stron.
2. Wniosek jest rozpatrywany i analizowany wtedy, gdy dany obywatel państwa trzeciego przebywa poza terytorium państwa członkowskiego, przez które chce zostać przyjęty, lub wtedy, gdy przebywa już legalnie na jego terytorium.

Artykuł 10

Zabezpieczenia proceduralne

1. Właściwe organy państw członkowskich podejmują decyzję w sprawie wniosku o wydanie niebieskiej karty UE i zawiadamiają o niej wnioskodawcę na piśmie zgodnie z procedurami zawiadamiania przewidzianymi w prawie krajowym danego państwa członkowskiego. Zawiadomienia dokonuje się nie później niż w ciągu 60 dni od daty złożenia wniosku.

Jeżeli pracodawca został zatwierdzony zgodnie z art. 12, zawiadomienia dokonuje się nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku.
2. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych okolicznościach związanych ze złożonym charakterem wniosku, państwa członkowskie mogą przedłużyć o 30 dni maksymalny termin, o którym mowa w ustępie 1. Przed upływem tego maksymalnego terminu państwa członkowskie informują wnioskodawcę o jego przedłużeniu.
3. Jeżeli informacje lub dokumenty, które przedstawiono na poparcie wniosku, są niewystarczające lub niekompletne, właściwe organy zawiadamiają wnioskodawcę o tym, jakie dodatkowe informacje są wymagane, oraz wyznaczają rozsądny termin ich dostarczenia. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje się do czasu

otrzymania przez właściwe organy wymaganych dodatkowych informacji lub dokumentów. Jeżeli dodatkowe informacje lub dokumenty nie zostaną dostarczone w wyznaczonym terminie, wniosek może zostać odrzucony.

4. O odrzuceniu wniosku o niebieską kartę UE, odmowie przedłużenia jej ważności lub jej cofnięciu zawiadamia się na piśmie obywatela państwa trzeciego oraz, w odpowiednich przypadkach, jego pracodawcę zgodnie z procedurami zawiadamiania przewidzianymi w odpowiednich przepisach prawa krajowego. W zawiadomieniu podaje się uzasadnienie decyzji oraz właściwy organ, do którego można złożyć odwołanie, oraz termin złożenia odwołania. Państwa członkowskie zapewniają skuteczny środek zaskarżenia tej decyzji, zgodnie z prawem krajowym.
5. Wnioskodawcy zezwala się na złożenie wniosku o przedłużenie niebieskiej karty UE przed upływem terminu jej ważności. Państwa członkowskie mogą ustanowić maksymalny termin na złożenie wniosku o przedłużenie niebieskiej karty UE wynoszący 60 dni przed upływem terminu jej ważności.
6. Jeżeli w trakcie procedury przedłużania niebieskiej karty UE upłynie termin jej ważności, państwa członkowskie zezwalają obywatelowi państwa trzeciego na pobyt na swoim terytorium do czasu podjęcia przez właściwe organy decyzji w sprawie wniosku.

Artykuł 11

Oplaty

Wysokość opłat wymaganych przez państwa członkowskie za rozpatrzenie wniosku nie może być nieproporcjonalna ani wygórowana.

Artykuł 12

Zatwierdzeni pracodawcy

1. Państwa członkowskie mogą ustanowić procedury zatwierdzania pracodawców zgodnie ze swoim prawem krajowym lub praktyką administracyjną do celów stosowania uproszczonych procedur uzyskiwania niebieskiej karty UE.

W przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje o ustanowieniu procedury zatwierdzania, powinno przekazać zainteresowanym pracodawcom jasne i przejrzyste informacje na temat, między innymi, warunków i kryteriów zatwierdzania, okresu ważności zatwierdzenia i konsekwencji wynikających z niespełnienia warunków, w tym możliwości cofnięcia lub nieprzedłużenia zatwierdzenia, jak również wszelkich obowiązujących sankcji.

Procedury zatwierdzania nie mogą powodować nieproporcjonalnych lub nadmiernych obciążeń administracyjnych lub kosztów po stronie pracodawców.

2. Państwa członkowskie mogą odmówić zatwierdzenia pracodawcy zgodnie z ust. 1, jeżeli pracodawca był karany za zatrudnianie nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, zgodnie z dyrektywą 2009/52/WE.

Procedury uproszczone obejmują rozpatrywanie wniosków zgodnie z art. 10 ust. 1 akapit drugi. Wnioskodawcy są zwolnieni z obowiązku przedstawienia dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c) i e) oraz w art. 5 ust. 8.

3. Państwa członkowskie zapewniają środki służące zapobieganiu ewentualnym nadużyciom. Środki te mogą obejmować monitorowanie, ocenę w regularnych odstępach czasu oraz, w stosownych przypadkach, kontrole zgodnie z krajowym prawem lub praktyką administracyjną.

Państwa członkowskie mogą, oprócz innych środków, odmówić przedłużenia lub zdecydować o cofnięciu statusu zatwierdzonego pracodawcy, jeżeli pracodawca nie wywiązał się ze swoich obowiązków na mocy niniejszej dyrektywy lub w przypadkach, w których zatwierdzenie uzyskano w drodze oszustwa.

Rozdział IV

Prawa

Artykuł 13

Dostęp do rynku pracy

1. Posiadacze niebieskiej karty UE mają pełny dostęp do zatrudnienia w zawodach wymagających wysokich umiejętności w danym państwie członkowskim. Państwa członkowskie mogą wymagać, by zmiana pracodawcy oraz zmiany mające wpływ na spełnienie kryteriów przyjmowania określonych w art. 5 były zgłaszane zgodnie z procedurami ustanowionymi w prawie krajowym.

Procedura zgłaszania nie zawiesza prawa posiadacza niebieskiej karty UE do kontynuowania pracy.

2. Bez uszczerbku dla kryteriów przyjmowania określonych w art. 5, posiadacze niebieskiej karty UE mogą prowadzić działalność na własny rachunek równoległe z zatrudnieniem w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności.
3. W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą utrzymać ograniczenia w zakresie dostępu do zatrudnienia w przypadku, gdy funkcje związane z wykonywaniem tego zatrudnienia wiążą się z wykonywaniem władzy publicznej oraz odpowiedzialnością za zabezpieczenie ogólnych interesów państwa.
4. Niniejszy artykuł stosuje się bez uszczerbku dla zasady preferencji dla obywateli Unii, w stosownych przypadkach, zgodnie z postanowieniami odpowiednich aktów przystąpienia.

Artykuł 14

Czasowy brak zatrudnienia

1. Brak zatrudnienia nie stanowi sam w sobie powodu do cofnięcia niebieskiej karty UE, chyba że okres braku zatrudnienia przekracza trzy kolejne miesiące lub wystąpi więcej niż raz w okresie ważności niebieskiej karty UE.
2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, posiadaczowi niebieskiej karty UE zezwala się na poszukiwanie pracy i podejmowanie jej zgodnie z warunkami określonymi w art. 13.
3. Posiadacz niebieskiej karty UE powiadamia właściwe organy państwa członkowskiego pobytu zgodnie z odpowiednimi procedurami krajowymi o

rozpoczęciu okresu braku zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach, o zakończeniu tego okresu.

Artykuł 15

Równe traktowanie

1. Posiadacze niebieskiej karty UE traktowani są na równi z obywatelami państwa członkowskiego, które wydało niebieską kartę UE, w zakresie:
 - a) warunków zatrudnienia, w tym minimalnego wieku podjęcia pracy, oraz warunków pracy, w tym wynagrodzenia i zakończenia stosunku pracy, godzin pracy, urlopu i dni wolnych od pracy, jak również wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - b) wolności stowarzyszania się i zrzeszania się oraz członkostwa w organizacjach reprezentujących pracowników lub pracodawców lub też we wszelkich organizacjach, których członkowie wykonują określony zawód, w tym w zakresie praw i świadczeń przyznawanych przez takie organizacje, bez uszczerbku dla krajowych przepisów dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego;
 - c) kształcenia i szkolenia zawodowego;
 - d) uznawania dyplomów, świadectw i innych kwalifikacji zawodowych zgodnie z odpowiednimi procedurami krajowymi;
 - e) działów zabezpieczenia społecznego określonych w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004;
 - f) dostępu do towarów i usług oraz zaopatrzenia w powszechnie dostępne towary i usługi, w tym dostępu do procedur uzyskiwania praw do lokali mieszkalnych, a także do usług informacyjnych i usług w zakresie poradnictwa świadczonych przez urzędy pracy.
2. W odniesieniu do ust. 1 lit. c) zainteresowane państwa członkowskie mogą ograniczyć równe traktowanie w zakresie dotacji i kredytów przeznaczonych na studiowanie i utrzymanie lub innych dotacji i kredytów odnoszących się do kształcenia na poziomie średnim i wyższym oraz szkolenia zawodowego. Dostęp do kształcenia na poziomie wyższym i pomaturalnym może podlegać szczególnym warunkom zgodnie z prawem krajowym.

W odniesieniu do ust. 1 lit. f), zainteresowane państwa członkowskie mogą ograniczyć równe traktowanie w odniesieniu do procedur uzyskiwania praw do lokali mieszkalnych. Nie narusza to swobody zawierania umów zgodnie z prawem unijnym i krajowym.
3. Posiadacze niebieskiej karty UE, którzy przenoszą się do państwa trzeciego, lub pozostali przy życiu członkowie ich rodzin, którzy przebywają w państwie trzecim i wywodzą swoje prawa od posiadacza niebieskiej karty UE, uzyskują w przypadku podeszłego wieku, inwalidztwa lub śmierci ustawowe świadczenia emerytalno-rentowe na podstawie poprzedniego zatrudnienia posiadacza niebieskiej karty UE i nabyte zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, na tych samych warunkach i w tej samej wysokości co obywatele danego państwa członkowskiego, kiedy przenoszą się do państwa trzeciego.

4. Prawo do równego traktowania określone w ust. 1 nie narusza prawa państw członkowskich do cofnięcia niebieskiej karty UE lub do odmowy przedłużenia jej ważności zgodnie z art. 7.
5. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do posiadaczy niebieskiej karty UE, którzy korzystają na terytorium danego państwa członkowskiego z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii.
6. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do posiadaczy niebieskiej karty UE, którzy są objęci ochroną międzynarodową, dopiero wtedy, gdy przebywają w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, które przyznało im ochronę międzynarodową.

Artykuł 16

Członkowie rodziny

1. Dyrektywę Rady 2003/86/WE stosuje się z uwzględnieniem odstępstw ustanowionych w niniejszym artykule.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 i art. 8 dyrektywy 2003/86/WE, łączenie rodzin nie zależy od tego, czy spełniony jest wymóg, by istniały rozsądne perspektywy, uzyskania przez posiadacza niebieskiej karty UE prawa stałego pobytu, ani od tego, czy upłynął minimalny okres pobytu posiadacza niebieskiej karty.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 akapit trzeci oraz art. 7 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2003/86/WE, warunki i środki dotyczące integracji mogą być stosowane jedynie od momentu, w którym dane osoby uzyskały prawo do łączenia rodzin.
4. W drodze odstępstwa od art. 5 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 2003/86/WE, jeżeli spełnione są warunki łączenia rodzin, a wnioski zostały złożone jednocześnie, zezwolenia na pobyt dla członków rodziny przyznawane są w tym samym czasie co niebieska karta UE. W przypadku gdy członkowie rodziny dołączają do posiadacza niebieskiej karty UE po przyznaniu mu tej karty oraz gdy spełnione są warunki łączenia rodzin, zezwolenie na pobyt przyznaje się nie później niż w ciągu 60 dni od daty złożenia wniosku.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 2 i 3 dyrektywy 2003/86/WE, okres ważności zezwoleń na pobyt dla członków rodziny jest taki sam jak niebieskiej karty UE, o ile zezwala na to okres ważności ich dokumentów podróży.
6. Na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 1 lit. b) i ust. 2 dyrektywy 2003/86/WE, państwa członkowskie nie stosują żadnych ograniczeń czasowych w odniesieniu do dostępu do rynku pracy. Bez uszczerbku dla ograniczeń, o których mowa w art. 13 ust. 3 niniejszej dyrektywy, członkowie rodzin mają dostęp do wykonywania działalności gospodarczej na cudzy lub własny rachunek w danym państwie członkowskim.

Zanim członek rodziny uzyska dostęp do zatrudnienia, państwo członkowskie może zbadać, czy dane wolne stanowisko pracy nie może zostać obsadzone przez pracowników krajowych lub unijnych lub przez obywateli państw trzecich, którzy posiadają prawo pobytu w tym państwie członkowskim i są już obecni na jego rynku pracy na mocy prawa unijnego lub krajowego, przez rezydentów długoterminowych UE, którzy wyrażają chęć przeniesienia się do tego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy zgodnie z rozdziałem III dyrektywy 2003/109/WE.

7. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE, przy obliczaniu pięcioletniego okresu pobytu niezbędnego do uzyskania niezależnego zezwolenia na pobyt uwzględnia się okres pobytu w innych państwach członkowskich.
8. Analogicznie stosuje się przepisy ustanowione w art. 17 dotyczące łączenia okresów pobytu posiadacza niebieskiej karty UE w różnych państwach członkowskich w celu nabycia statusu rezydenta długoterminowego UE.
9. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do posiadaczy niebieskiej karty UE, którzy korzystają na terytorium danego państwa członkowskiego z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii.
10. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do posiadaczy niebieskiej karty UE, którzy są objęci ochroną międzynarodową, dopiero wtedy, gdy przebywają w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, które przyznało im ochronę międzynarodową.

Artykuł 17

Przyznawanie statusu długoterminowych rezydentów UE posiadaczom niebieskiej karty UE

1. Dyrektywę 2003/109/WE stosuje się z uwzględnieniem odstępstw ustanowionych w niniejszym artykule.
2. W drodze odstępstwa od art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/109/WE, państwa członkowskie przyznają status rezydenta długoterminowego UE obywatelom państw trzecich, którzy przebywali legalnie i nieprzerwanie na ich terytorium jako posiadacze niebieskiej karty UE przez okres trzech lat bezpośrednio poprzedzający złożenie właściwego wniosku.

Status rezydenta długoterminowego UE przyznany zgodnie z pierwszym akapitem niniejszego ustępu może zostać cofnięty przed upływem legalnego i nieprzerwanego pięcioletniego okresu pobytu na terytorium państw członkowskich, o którym mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/109/WE, w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego traci pracę i nie dysponuje środkami wystarczającymi na utrzymanie siebie oraz, w stosownych przypadkach, członków swojej rodziny bez korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego.

Status rezydenta długoterminowego UE nie zostaje jednak cofnięty, jeżeli obywatel państwa trzeciego:

- a) jest czasowo niezdolny do pracy w wyniku choroby lub wypadku;
 - b) jest na należycie odnotowanym niedobrowolnym bezrobociu i jest zarejestrowany jako osoba poszukująca pracy w odpowiednim urzędzie pracy;
 - c) rozpoczyna szkolenie zawodowe, które, o ile dany obywatel państwa trzeciego nie jest na niedobrowolnym bezrobociu, jest związane z poprzednim zatrudnieniem.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/109/WE, posiadacz niebieskiej karty UE, który skorzystał z możliwości przewidzianej w art. 20 niniejszej dyrektywy, może łączyć okresy pobytu w różnych państwach członkowskich w celu sprostania wymogowi dotyczącemu długości pobytu, jeżeli posiadacz:

- a) przez okres pięciu lat legalnie i w sposób nieprzerwany przebywał na terytorium państw członkowskich; oraz
 - b) przez okres dwóch lat legalnie i w sposób nieprzerwany przebywał jako posiadacz niebieskiej karty UE bezpośrednio przed złożeniem odpowiedniego wniosku, na terytorium państwa członkowskiego, w którym złożył wniosek o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE.
- 4. Do celów obliczenia pięcioletniego okresu legalnego i nieprzerwanego pobytu w Unii, o którym mowa w ust. 3 lit. a) i na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2003/109/WE, okresy nieobecności na terytorium państw członkowskich nie przerywają tego pięcioletniego okresu, jeżeli są krótsze niż dwanaście następujących po sobie miesięcy, a łącznie nie przekraczają osiemnastu miesięcy w całym pięcioletnim okresie legalnego i nieprzerwanego pobytu.
 - 5. W drodze odstępstwa od art. 9 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2003/109/WE, państwa członkowskie przedłużają do 24 następujących po sobie miesięcy okres nieobecności poza terytorium państw członkowskich, do którego uprawnieni są: rezydent długoterminowy UE będący posiadaczem długoterminowego zezwolenia na pobyt opatrzonego uwagą, o której mowa w art. 18 ust. 2 niniejszej dyrektywy, i członkowie jego rodziny, którym przyznano status rezydenta długoterminowego UE.
 - 6. Odstępstwa określone w ust. 4 i 5 mogą być ograniczone do przypadków, w których obywatel państwa trzeciego jest w stanie wykazać, że opuścił terytorium państw członkowskich w celu wykonywania działalności gospodarczej na cudzy lub własny rachunek lub w celu podjęcia służby ochotniczej lub nauki w swoim kraju pochodzenia.
 - 7. Art. 15 ust. 1 lit. f), art. 19 oraz, w stosownych przypadkach, artykuły 16 i 21 mają zastosowanie do posiadaczy długoterminowego zezwolenia na pobyt opatrzonego uwagą, o której mowa w art. 18 ust. 2.
 - 8. Jeżeli rezydent długoterminowy UE, który jest posiadaczem długoterminowego zezwolenia na pobyt opatrzonego uwagą, o której mowa w art. 18 ust. 2 niniejszej dyrektywy, korzysta z prawa do swobodnego przemieszczania się do drugiego państwa członkowskiego na mocy przepisów rozdziału III dyrektywy 2003/109/WE, to art. 14 ust. 3 i 4 oraz art. 15 ust. 2 lit. b) tej dyrektywy nie mają zastosowania. Drugie państwo członkowskie może zastosować środki zgodnie z art. 20 ust. 6 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 18

Długoterminowe zezwolenie na pobyt

- 1. Posiadaczom niebieskiej karty UE spełniającym warunki nabycia statusu rezydenta długoterminowego UE określone w art. 17 niniejszej dyrektywy wydaje się zezwolenie na pobyt zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1030/2002.
- 2. W zezwoleniu na pobyt, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w pozycji „Uwagi”, państwa członkowskie wpisują: „Były posiadacz niebieskiej karty UE”.

Rozdział V

Mobilność pomiędzy państwami członkowskimi

Artykuł 19

Działalność zawodowa w drugim państwie członkowskim

1. Jeżeli obywatel państwa trzeciego, który posiada ważną niebieską kartę UE wydaną przez państwo członkowskie stosujące w pełni dorobek Schengen wjeżdża i przebywa na terytorium co najmniej jednego drugiego państwa członkowskiego przez okres nieprzekraczający 90 dni w dowolnym okresie 180 dni w celu wykonywania działalności zawodowej, drugie państwo członkowskie nie wymaga żadnych innych zezwoleń na wykonywanie takiej działalności oprócz niebieskiej karty UE wydanej przez pierwsze państwo członkowskie.
2. Obywatel państwa trzeciego posiadający niebieską kartę UE wydaną przez państwo członkowskie niestosujące w pełni dorobku Schengen ma prawo do wjazdu i pobytu w celu wykonywania działalności zawodowej na terytorium co najmniej jednego drugiego państwa członkowskiego przez okres nieprzekraczający 90 dni w dowolnym okresie 180 dni na podstawie niebieskiej karty UE wydanej przez pierwsze państwo członkowskie. Drugie państwo członkowskie nie wymaga żadnych innych zezwoleń na wykonywanie takiej działalności zawodowej oprócz niebieskiej karty UE wydanej przez pierwsze państwo członkowskie.

Artykuł 20

Wniosek o niebieską kartę UE w drugim państwie członkowskim

1. Po dwunastu miesiącach legalnego pobytu w pierwszym państwie członkowskim w charakterze posiadacza niebieskiej karty UE, obywatel państwa trzeciego jest uprawniony do wjazdu na terytorium drugiego państwa członkowskiego w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności na podstawie niebieskiej karty UE i ważnego dokumentu podróży, na warunkach określonych w niniejszym artykule.
2. Jak najszybciej i nie później niż w terminie jednego miesiąca od przybycia na terytorium drugiego państwa członkowskiego posiadacz niebieskiej karty UE lub jego pracodawca lub oboje składają właściwym organom tego państwa członkowskiego wniosek o niebieską kartę UE oraz przedkładają wszelkie dokumenty potwierdzające spełnienie względem drugiego państwa członkowskiego warunków określonych w ust. 3.

Posiadaczowi niebieskiej karty UE zezwala się na pracę w drugim państwie członkowskim niezwłocznie po złożeniu wniosku.

Wniosek może być również składany we właściwych organach drugiego państwa członkowskiego, podczas gdy posiadacz niebieskiej karty UE w dalszym ciągu przebywa na terytorium pierwszego państwa członkowskiego.

3. Do celów wniosku, o którym mowa w ust. 2, posiadacz niebieskiej karty UE przedstawia:

- a) ważną niebieską kartę UE wydaną przez pierwsze państwo członkowskie;
 - b) ważną umowę o pracę lub, jak stanowi prawo krajowe, wiążącą ofertę pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności na okres co najmniej sześciu miesięcy w drugim państwie członkowskim;
 - c) w przypadku zawodów regulowanych, dokument stwierdzający wypełnienie warunków w prawie krajowym do wykonywania przez obywateli Unii zawodu regulowanego określonego w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy, zgodnie z prawem krajowym;
 - d) ważny dokument podróży określony w przepisach krajowych;
 - e) dowód na spełnienie wymogu dotyczącego progu wynagrodzenia określonego w drugim państwie członkowskim w zastosowaniu ust. 2 lub, w stosownych przypadkach, art. 5 ust. 4 lub 5.
4. Drugie państwo członkowskie odrzuca wniosek o niebieską kartę UE w każdym z następujących przypadków:
- a) jeżeli nie przedstawiono dokumentów wymaganych zgodnie z ust. 3;
 - b) jeżeli dokumenty uzyskano w drodze oszustwa albo zostały podrobione lub przerobione;
 - c) jeżeli zatrudnienie nie jest zgodne z warunkami ustanowionymi w obowiązujących przepisach, układach zbiorowych lub praktykach, o których mowa w art. 5 ust. 3.
5. Drugie państwo członkowskie może odrzucić wniosek o wydanie niebieskiej karty UE, jeżeli obywatel państwa trzeciego stanowi zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.
6. Drugie państwo członkowskie może odrzucić wniosek o wydanie niebieskiej karty UE na podstawie badania przeprowadzonego zgodnie z art. 6 ust. 2 i po przesłaniu uzasadnionego powiadomienia określonego w tym artykule, wyłącznie jeżeli to drugie państwo członkowskie również wprowadziło takie badania na mocy niniejszej dyrektywy w odniesieniu do obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich.
7. Drugie państwo członkowskie może odrzucić wniosek o wydanie niebieskiej karty UE, jeżeli obywatel państwa trzeciego wielokrotnie nadużywał możliwości wjazdu i pracy w drugim państwie członkowskim zgodnie z niniejszym artykułem. Drugie państwo członkowskie powiadamia pierwsze państwo członkowskie o odrzuceniu wniosku do celów art. 7 ust. 2 lit. f).
8. W drodze odstępstwa od art. 10 ust. 1, drugie państwo członkowskie podejmuje decyzję w sprawie wniosku o wydanie niebieskiej karty UE i informuje wnioskodawcę i pierwsze państwo członkowskie na piśmie, najpóźniej w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku, że postanowiło albo:
- a) jeżeli warunki określone w niniejszym artykule zostały spełnione, wydać niebieską kartę UE oraz zezwolić obywatelowi państwa trzeciego na pobyt na swoim terytorium do celów związanych z zatrudnieniem w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności; albo
 - b) jeżeli warunki określone w niniejszym artykule nie zostały spełnione, odmówić wydania niebieskiej karty UE oraz nakazać wnioskodawcy i członkom jego

rodziny opuszczenie jego terytorium zgodnie z procedurami przewidzianymi w swoim prawie krajowym.

9. Jeżeli w trakcie procedury upłynął termin ważności niebieskiej karty UE wydanej przez pierwsze państwo członkowskie, drugie państwo członkowskie może – jeżeli wymaga tego prawo krajowe – wydać tymczasowe krajowe zezwolenia na pobyt lub równoważne im zezwolenia, na podstawie których wnioskodawca będzie mógł legalnie pozostać na ich terytorium do czasu podjęcia decyzji w sprawie wniosku przez właściwe organy.
10. Począwszy od drugiego razu, kiedy posiadacz niebieskiej karty UE oraz, w stosownych przypadkach, członkowie jego rodziny korzystają z możliwości przeniesienia się do innego państwa członkowskiego zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, „pierwsze państwo członkowskie” jest rozumiane jako państwo członkowskie, z którego osoba ta się przenosi, a „drugie państwo członkowskie” – jako państwo członkowskie, w którym składa się wniosek o zezwolenie na pobyt. W drodze odstępstwa od art. 20 ust. 1, posiadacz niebieskiej karty UE może przenieść się do innego państwa członkowskiego po raz drugi po upływie sześciu miesięcy legalnego pobytu w pierwszym państwie członkowskim w charakterze posiadacza niebieskiej karty UE.

Artykuł 21

Pobyt członków rodziny w drugim państwie członkowskim

1. Jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE przenosi się do drugiego państwa członkowskiego zgodnie z art. 20, a jego rodzina już została założona w pierwszym państwie członkowskim, członkom rodziny zezwala się na towarzyszenie mu przy wjeździe i pobyciu w drugim państwie członkowskim na podstawie ważnych zezwoleń na pobyt uzyskanych w pierwszym państwie członkowskim w charakterze członków rodziny posiadacza niebieskiej karty UE.
2. Nie później niż w terminie jednego miesiąca od daty przybycia na terytorium drugiego państwa członkowskiego, członek rodziny, o którym mowa, lub posiadacz niebieskiej karty UE, składają we właściwych organach tego państwa członkowskiego, zgodnie z przepisami krajowymi, wniosek o zezwolenie na pobyt w charakterze członka rodziny.

W przypadkach gdy ważność zezwolenia na pobyt wydanego członkowi rodziny przez pierwsze państwo członkowskie upływa w trakcie tej procedury lub nie uprawnia dłużej posiadacza do legalnego pobytu na terytorium drugiego państwa członkowskiego, drugie państwo członkowskie zezwala temu członkowi rodziny na pozostanie na swoim terytorium i, jeżeli to konieczne, wydają im w tym celu tymczasowe krajowe zezwolenia na pobyt lub równoważne zezwolenia do czasu, gdy właściwe organy drugiego państwa członkowskiego podejmą decyzję w sprawie wniosku.

3. Drugie państwo członkowskie może żądać od zainteresowanych członków rodziny, aby do wniosku o wydanie zezwolenia na pobyt dołączyli:
 - a) zezwolenie na pobyt z pierwszego państwa członkowskiego oraz ważny dokument podróży lub ich uwierzytelnione odpisy;

- b) dokumenty potwierdzające, że przebywali w charakterze członków rodziny posiadacza niebieskiej karty UE w pierwszym państwie członkowskim.
4. W drodze odstępstwa od art. 16 ust. 4, w przypadku gdy członkowie rodziny posiadacza niebieskiej karty UE dołączają do niego po jego przeniesieniu do drugiego państwa członkowskiego, zezwolenia na pobyt przyznaje się najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, o ile spełnione są warunki łączenia rodzin.
 5. Oprócz odstępstw wymienionych w art. 16, drugie państwo członkowskie nie wymaga dowodów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 2003/86/WE.
 6. W przypadku gdy rodzina nie istniała jeszcze w pierwszym państwie członkowskim, zastosowanie ma art. 16.
 7. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do posiadaczy niebieskiej karty UE, którzy są objęci ochroną międzynarodową, dopiero wtedy, gdy przenoszą się w celu zamieszkania w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, które przyznało im ochronę międzynarodową.
 8. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do posiadaczy niebieskiej karty UE, którzy korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii na terytorium drugiego państwa członkowskiego.

Artykuł 22

Zabezpieczenia i kary

1. W przypadku gdy niebieska karta UE została wydana przez państwo członkowskie niestosujące w pełni dorobku Schengen, a jej posiadacz przekracza granicę zewnętrzną w ramach mobilności, o której mowa w art. 19 i 20, drugie państwo członkowskie jest uprawnione do tego, by wymagać od niego przedstawienia jako dowodu mobilności:
 - a) ważnej niebieskiej karty UE wydanej przez pierwsze państwo członkowskie;
 - b) do celów art. 19, dowodu potwierdzającego zawodowy cel pobytu;
 - c) do celów art. 20, umowy o pracę lub wiążącej oferty pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności na okres przynajmniej sześciu miesięcy, w drugim państwie członkowskim.
2. W przypadku gdy niebieska karta UE została wydana przez państwo członkowskie niestosujące w pełni dorobku Schengen, a członkowie rodziny jej posiadacza dołączają do niego, przekraczając granicę zewnętrzną w celu przeniesienia się do drugiego państwa członkowskiego, o czym mowa w art. 21 ust. 1, drugie państwo członkowskie jest uprawnione, by oprócz dowodów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wymagać od członków rodziny przedstawienia zezwoleń na pobyt w pierwszym państwie członkowskim w charakterze członków rodziny posiadacza niebieskiej karty UE.
3. Jeżeli drugie państwo członkowskie odrzuci wniosek o niebieską kartę UE zgodnie z art. 20 ust. 8 lit. b), pierwsze państwo członkowskie zezwala – na wniosek drugiego państwa członkowskiego – na ponowny wjazd posiadacza niebieskiej karty UE i, w stosownych przypadkach, członków jego rodziny, bez formalności i w trybie natychmiastowym. Dotyczy to także przypadków, w których podczas rozpatrywania

wniosku upłynął termin ważności niebieskiej karty wydanej przez pierwsze państwo członkowskie lub niebieska karta została cofnięta. Art. 14 stosuje się po ponownym wjeździe do pierwszego państwa członkowskiego.

4. Posiadacz niebieskiej karty UE lub jego pracodawca w drugim państwie członkowskim może ponosić odpowiedzialność za koszty związane z ponownym wjazdem posiadacza niebieskiej karty UE i członków jego rodziny, o których mowa w ust. 4.
5. Państwa członkowskie mogą pociągnąć do odpowiedzialności pracodawcę posiadacza niebieskiej karty UE za niezastosowanie się do warunków mobilności określonych w niniejszym rozdziale lub za wielokrotne nadużywanie przepisów mobilności określonych w niniejszym rozdziale.

Zainteresowane państwo członkowskie określa kary w przypadkach, w których pracodawca zostaje pociągnięty do odpowiedzialności. Kary te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

6. Jeżeli państwo członkowskie cofa niebieską kartę lub odmawia przedłużenia niebieskiej karty opatrzonej uwagą, o której mowa w art. 8 ust. 4, i podejmuje decyzję o wydaleniu obywatela państwa trzeciego, państwo to zwraca się do państwa członkowskiego wymienionego w tej uwadze, by potwierdziło, czy dana osoba nadal objęta jest ochroną międzynarodową w tym państwie członkowskim. Państwo członkowskie wymienione w uwadze odpowiada nie później niż miesiąc po otrzymaniu wniosku o udzielenie informacji.

Jeżeli obywatel państwa trzeciego jest nadal objęty ochroną międzynarodową w państwie członkowskim wymienionym w uwadze, jest on wydalany do tego państwa członkowskiego, które, bez uszczerbku dla mającego zastosowanie prawa unijnego lub krajowego oraz dla zasady jedności rodziny, natychmiast i bez formalności, zezwala na ponowny wjazd tego obywatela i członków jego rodziny.

W drodze odstępstwa od akapitu drugiego, państwo członkowskie, które wydało decyzję o wydaleniu, zachowuje, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi, prawo do wydalenia obywatela państwa trzeciego do państwa innego niż państwo członkowskie, które przyznało ochronę międzynarodową, w przypadku gdy obywatel ten spełnia warunki określone w art. 21 ust. 2 dyrektywy 2011/95/UE.

7. Jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE lub członkowie jego rodziny przekraczają granicę zewnętrzną państwa członkowskiego stosującego w pełni dorobek Schengen, państwo to sprawdza dane w Systemie Informacyjnym Schengen. Państwo to odmawia prawa wjazdu osobom, w przypadku których w Systemie Informacyjnym Schengen dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu i pobytu.

Rozdział VI

Przepisy końcowe

Artykuł 23

Dostęp do informacji i monitorowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają wnioskodawcom łatwy dostęp do informacji dotyczących wszystkich dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku oraz do informacji dotyczących wjazdu i pobytu, w tym praw, obowiązków i zabezpieczeń proceduralnych przysługujących obywatelom państw trzecich objętym zakresem niniejszej dyrektywy oraz członkom ich rodzin. Informacje te obejmują informacje na temat progów wynagrodzenia określonych w danym państwie członkowskim zgodnie z art. 5 ust. 2, 4 i 5 oraz na temat obowiązujących opłat.

Informacje te obejmują również informacje dotyczące:

- a) rodzajów działalności gospodarczej dozwolonych na terytorium danego państwa członkowskiego dla posiadacza niebieskiej karty UE przybywającego z innego państwa członkowskiego zgodnie z przepisami art. 19;
- b) procedur związanych z uzyskiwaniem niebieskiej karty UE i zezwolenia na pobyt dla członków rodziny w drugim państwie członkowskim, określonych w art. 20 i 21.

W przypadku gdy państwa członkowskie zdecydują się skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 6 ust. 2, informacja o zastosowaniu badania sytuacji na rynku pracy w danym zawodzie lub sektorze w danym regionie przekazywane są w ten sam sposób.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji każdego roku oraz pp każdej zmianie współczynnik, który zdecydowały się wykorzystać do celów ustalenia rocznych progów wynagrodzenia oraz wynikających z nich kwot nominalnych zgodnie z art. 5 ust. 2, 4 i 5.

Państwa członkowskie co roku przekazują Komisji wykaz zawodów, dla których zastosowanie ma odstępstwo, o którym mowa w art. 5 ust. 4.

W przypadku gdy państwa członkowskie odrzucają wnioski o wydanie niebieskiej karty UE z uwagi naetyczną rekrutację zgodnie z art. 6 ust. 4, przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim właściwie uzasadnioną decyzję, wskazując państwa i sektory, których ona dotyczy.

Państwa członkowskie przekazują Komisji co roku wykaz dozwolonych działalności gospodarczych, w rozumieniu art. 2 lit. l), do celów stosowania art. 19.

3. Państwa członkowskie monitorują wpływ niniejszej dyrektywy na krajowe rynki pracy i przekazują każdego roku informacje na ten temat Komisji.

Artykuł 24

Dane statystyczne

1. Co roku, a po raz pierwszy najpóźniej do...⁵² państwa członkowskie, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 862/2007⁵³, przekazują Komisji dane statystyczne z poprzedniego roku kalendarzowego o liczbie obywateli państw trzecich, którym przyznano niebieską kartę UE, o liczbie obywateli, których wnioski zostały odrzucone, (wyszczególniając wnioski odrzucone w zastosowaniu art. 6 ust. 2), a także o liczbie obywateli państw trzecich, którym przedłużono lub cofnięto niebieską kartę UE. Takie dane należy przedstawić w podziale na następujące kategorie: obywatelstwo, zawód, okres ważności zezwoleń, płeć i wiek wnioskodawców oraz sektor gospodarki. Te dane statystyczne dotyczące obywateli państw trzecich, którym przyznano niebieską kartę UE, należy dalej pogrupować według kategorii: beneficjenci ochrony międzynarodowej, osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się oraz osoby, które uzyskały status rezydenta długoterminowego UE zgodnie z art. 17.

Przekazują również w taki sam sposób dane statystyczne dotyczące przyjętych członków rodziny, z wyjątkiem informacji o ich zawodzie i sektorze gospodarki.

Dla posiadaczy niebieskiej karty UE oraz członków ich rodzin, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt w drugim państwie członkowskim zgodnie z art. 20 i 21, dostarczane informacje obejmują dodatkowo państwo członkowskie poprzedniego miejsca zamieszkania.

2. Do celów wdrożenia art. 5 ust. 2, 4 i 5, należy odwołać się do danych przekazywanych do Eurostatu zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 549/2013⁵⁴.

Artykuł 25

Sprawozdania

Co trzy lata, a za pierwszym razem nie później niż *[pięć lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy]* Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy w państwach członkowskich, w szczególności w odniesieniu do oceny skutków przepisów art. 5, 12, 19 i 20, oraz jej wpływu na krajowe rynki pracy. Komisja proponuje wszelkie niezbędne zmiany.

Komisja ocenia w szczególności znaczenie progu wynagrodzenia określonego w art. 5 oraz odstępstw ustanowionych w tym artykule, uwzględniając między innymi zróżnicowanie sytuacji gospodarczej, sektorowej i geograficznej państw członkowskich, a także zróżnicowany wpływ na krajowe rynki pracy.

⁵² Cztery lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

⁵³ Rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 311/76 w sprawie zestawienia statystyk dotyczących pracowników cudzoziemców (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 23).

⁵⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1).

Artykuł 26

Współpraca między punktami kontaktowymi

1. Państwa członkowskie wyznaczają punkty kontaktowe odpowiedzialne za odbiór i przekazywanie informacji niezbędnych do wdrożenia art. 17, 19, 20 i 23 i skutecznie ze sobą współpracują.
2. W szczególności punkty kontaktowe państw członkowskich współpracują skutecznie w zakresie rozwiązań dotyczących walidacji z zainteresowanymi stronami z sektora kształcenia, szkolenia, zatrudnienia i młodzieży oraz innych istotnych dziedzin polityki, niezbędnych do wdrożenia art. 5 ust.1 lit. c) i art. 5 ust. 6.
3. Państwa członkowskie zapewniają właściwą współpracę w zakresie wymiany informacji i dokumentacji, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie przyznają pierwszeństwo wymianie informacji drogą elektroniczną.

Artykuł 27

Uchylenie dyrektywy Rady 2009/50/WE

Dyrektywa 2009/50/WE zostaje uchylona ze skutkiem od dnia [dwa lata + 1 dzień od wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

Odesłania do uchylonej dyrektywy są rozumiane jako odesłania do niniejszej dyrektywy i są interpretowane zgodnie z tabelami korelacji w załączniku .

Artykuł 28

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [dwa lata od wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposoby, w jakie dokonuje się takiego odesłania, określają państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.
3. W drodze odstępstwa od ust. 1, państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 2 lit. g) oraz i) w odniesieniu do uznawania wyższych umiejętności zawodowych jako wyższych kwalifikacji zawodowych przed [2 lata po upływie ogólnego terminu transpozycji].

Artykuł 29

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 30

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich, zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*